

MEZŐBERÉNYI



HÍRMONDÓ

Ár: 25,- Ft

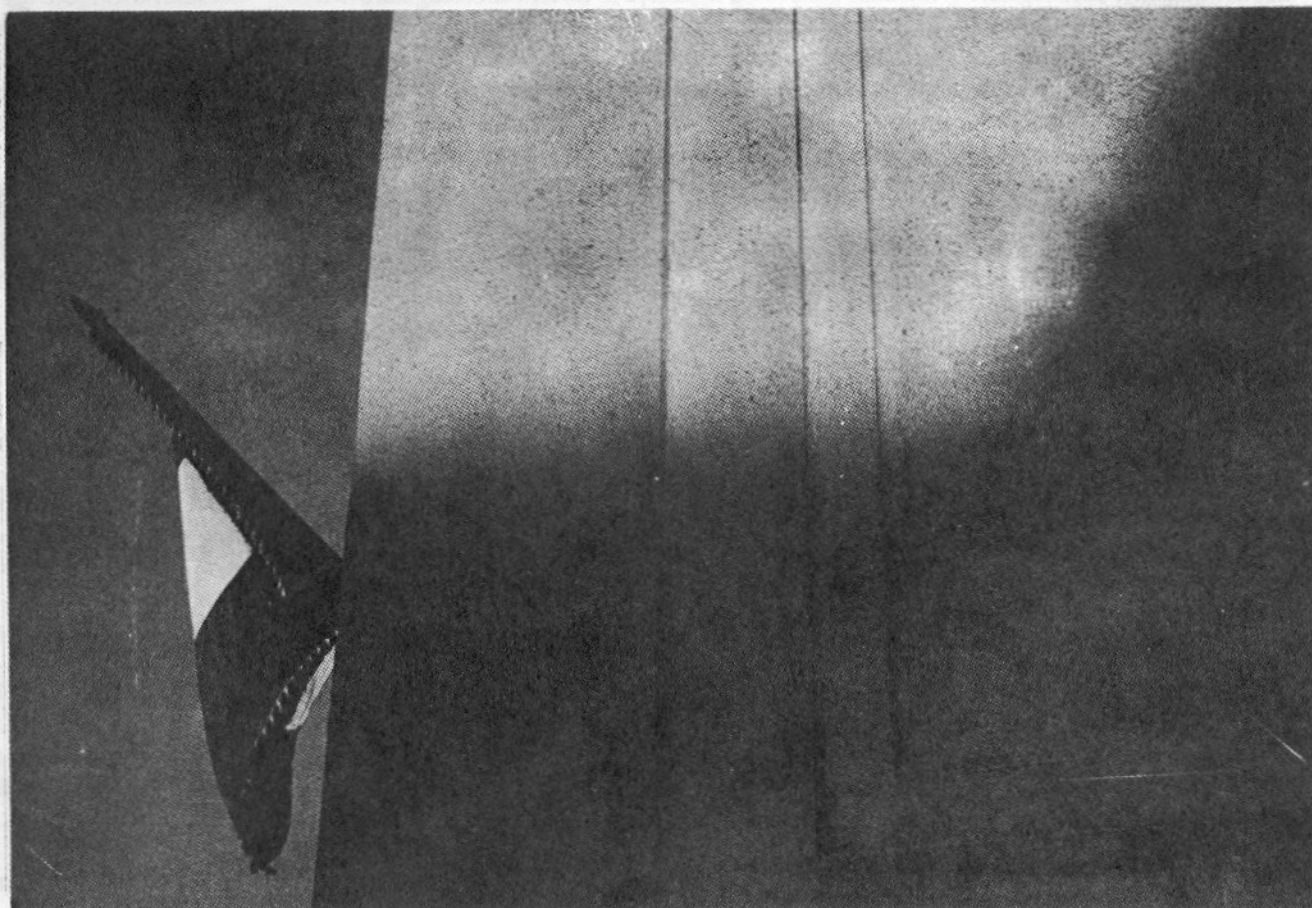
Közelelti havilap

IV. évfolyam, 1994. március

TANÍTS MEG ENGEM

EMBERNEK LENNI!

Csavargásaim során összehozott sorsom egy csodálatos Emberrel! Életet adott egyetlen gyermekének, és ez majdnem életébe került... béna lett, (folytatás a 2. oldalon)



Fotó: Váradl Zoltán

TANÍTS MEG ENGEM EMBERNEK LENNI!

(folytatás az 1. oldalról)

Újból tanult élni, szeretni, megtalálta önmagát, úgy, hogy volt akarata, támasza, az a "tisztá forrás", amiben Bartók és Kodály, Hentz testvérek az életük értelmét megtalálták. Ez a barátnőm vitt el egyszer munkahelyére a Budapesti Művelődési Központba, ahol láttam azt a sárba tiport, szülők által eldobott, mindenki által leírt kócos hajjú gyereket, aki csillogó szemmel, valami földöntúli fénnel arcán mutatta meg a világ legszebb és legemberibb babakocsiját, amit fűzfából készített. - és amit bármikor megvennék saját gyermekemnek, unokámnak.

A gyerek elmondta - a magam akacs módján - életét, azt hogy itt ebben az iskolában kapott valamit, ami segített élni, ami megmutatta számára mi az értelme az életnek és mire való az Ember. Két év telt el azóta, és ez a kitaszított gyerek, ma Ausztriában dolgozik. A két keze adta meg

számára mindazt, amit a nevelőotthon, a szülők soha adni nem tudtak.

Eljutottam egy megszállott asszonyhoz. Petrás Anna a neve, aki hinni tud a kéz erejében, aki meg tudja becsülni az egyszerű ember ősi tudását, aki életét tette fel a gyerek emberré formálására, aki iskolát alapított, azért, mert hiszi és mindig is hitte azt, hogy azért született az ember a világra, hogy alkotó munkájával másoknak örömet hozzon. Petrás Anna, tanítványai és elkötelezett munkatársai nyitották fel a szemem. A velük való találkozás erőt adott ahhoz, hogy itt a Viharsarokban, városunkban, ahol 1723 óta német-szlovák-magyar kultúra együtt él, van jogsultsága az ősi mesterségek újból tanulásának. Kenyeret tud adni a szövés, a hímzés, a lószerszám készítése, díszkövacs mesterség a munkanélküli sorsra ítélt gyerekeinknek.

Eszembe jut Hentz Lajos bácsi és Terike néni mester-

ség-megőrző szeretete. Ha ők megélték volna! De kegyetlen a sors, el kellett menniük ahhoz, hogy Mezőberényben gyerekeink folytassák azt, amit tiszta forrásból ők csak lopva, titokban meríthettek.

Iskola létesül Mezőberényben, ahol gyerekeink megtanulhatják nagyanyáink, dédapáink természetes mesteriségét. De ehhez rá kellett találni a Petrás családra, ide kellett hozni a Budapesti Népi Kismesterségek Kiállítását, hogy meggyőzzük a szövényk, köcsögösök, ezermester asztalosok gyerekeit, unokáit arról, hogy az élet értelmét nem a kényszerből végzett látszat-tevés, hanem a minden emberben meglévő alkotó tehetség felismerése és felszínre hozatala adja.

Valami borzalmas dolog történt az országban és Mezőberényben is az elmúlt negyven évben. Felfordult az értékrend, nem az alkotó mestert illeti elismerés, hanem a cím, a rang számít, amit egy hamis kor felállított! Ma

nincs becsülete a közvéleményben az örömmel, szívvel végzett kétféle munkának, örülnek nézik azt, aki diplomával a zsebében a semmittevés helyett használja a kezét, földet művel, tornyot bádogoz, vagy az udvarán kivágott fából megmintázza nagyapja gyermekkorának játékát.

Nem volt ez így Mezőberényben! A tisztas mesterembernek, a két kezét és eszét egyszerre használó magyar, tót, német legénynek, asszonynak tisztelet járt. Ha nem hiszik nézzék meg az Ormai Petrics Soma Múzeum munkanyagát, vagy menjenek el a felekezeti temetőkre, sétáljanak el egy-egy öreg "berényi" ház előtt, vagy vegyék elő a padlásról déd-, üknagymama dísztorlőközőjét, fehér hímzett pruszlíkját! A kéz a becsület dícsérete mind - és mi kidobtuk, mint a rossz szemetet, mert nem divat, nem érték. Ez nem igaz, minden érték, amit szívvel és szeretettel készítették, amiből csillog a korok megbecsülése, az elődök iránti hűség.

Ezt kell ma újra visszahozni, gyerekeinknek megtanítani, az elkorcsosult értékrendet helyrebillenteni. Aki látta a Petrás György népi iparművész által rendezett és megnyitott kiállítást a Művelődési Központban, talán érti, miért kell nekünk a népi kismesterségek iskolája. Nem divatból, nem azért, hogy legyen hova dugni két évig más iskolából kiszuperált gyerekeinket, hanem azért, mert meg kell tanítani újra őket arra, hogy csak a tiszta forrás megismerése útján, az alkotó munka árán tudnak Embereknek megmaradni!



Fotó: Váradi Zoltán

Dr. Hantos Katalin

Megélhetés hagyományápolásból

Mezőberényben is indul a népi kismesterségek iskolája

- Honnan ered a kismesterségek tanításának ötlete?

- Az iskolarendszerű oktatás válságba került, a közművelődés szintén, a szakmai oktatás összeomlott. A nyolc általánosból, a középiskolából kikerülő gyerekek, amíg nem tanulnak tovább, parkírozóhelyre kerülnek. Ezért, ha két év alatt tanul egy szakmát s megszereti, dolgozhat, mint vállalkozó, ha nem, akkor sem az utcán van ez idő alatt. Ha megmentünk évente ötven gyereket, nem oldjuk meg a munkanélküliség problémáját, de legalább teszünk érte valamit. Átörökítjük a népi kismesterséget, megjelenítjük a magyarságot, a gyerekek néprajzi ismereteket kapnak, szakrajzot tanulnak, néptáncot és vele népzene.

- Hol működik a mezőberényihez hasonló iskola?

- Az első a Budapesti Művelődési Központban indult 1990-ben. Most közel ötven létezik. Három a fővárosban, a többi vidéken. Az Alföldön Debrecenben, Szolnokon, Nádudvaron, Gyulán él ilyen oktatási forma.

- Egy kismesterséget oktatnak egy helyen, vagy többet is?

- Az összes népi kismesterséget egy

Mezőberény képviselőtestülete legutóbbi ülésén úgy döntött: szeptembertől elindítják a népi kismesterségek iskoláját. Az országban jópár ilyen oktatási forma működik már. A tanulók által készített tárgyakból kiállítás nyílt a mezőberényi művelődési központban. A megnyitó előtt beszélgettünk Petrás György népi iparművésszel, aki a Budapesti Művelődési Központban maga is oktatja a szövés mesterségét.

helyen nem lehet oktatni, mert ahhoz legalább harminc műhely és ugyanennyi mester kellene mindenütt. A BMK-ban jelenleg tizenhétféle mesterséget tanítunk. Többet nem is érdemes, mert teljes mértékig nem tudunk mindent megtanítani belőle. Vannak olyan szakmák, amelyeknek már nincsenek élő mesterei, nincsenek írásos emlékek, ezért az eredeti formában nem rekonstruálhatók.

- Az elkészített tárgyak hogyan illeszkednek mai világunkba?

- A népművészet visszahozható a mai lakáskultúrába használati tárgyként. A szövők, a kosárfonók, fazekasok megtalálják számításukat, s megélik munkájukból. A szövő a design-bútorok mellé elkészíti a vastag gyapjuszőnyeget. Ez divat, miként a gyapjú falvédők is. A kosárfonó mostmár nemcsak karos kosarat, ha-

nem mezőgazdasági célra használatos leveleskosarat, fáskosarat, a háztartásba szennyesartót, polcot s egyébeket készít. A fazekas tevékenysége majdnem összeszomódik a keramikuséval. Nagyon sok habkönnyű, dekoratív tárgy készül, amely nemcsak díszít, hanem használható is. A régi bőrmesterség motívumai is tovább élnek: övtáskaként, válltáskaként, mappaként.

- A mai gyerekek, akik nemigen láthatták elődeiktől eme mesterségeket, mennyire fogékonyak, ügyesek?

- Közülük sokat a kényszer hoz ebbe az iskolába. Nagyon sok közöttük az elmaradott, hátrányos helyzetű gyerekek. Iszonyatosan sok a mai értelemben vett rossz gyerek, akik törnek a közértben esetleg lopnak is, Istent, embert nem ismernek. Amikor azonban vége a két évnek, s ezt de-

monstrálja ez a kiállítás is, akkor majdnem remekművek kerülnek ki a kezükből. A tanulásban nem volt sikerélményük, de a munkában lett. Ezzel lehet őket megfogni, semmi mással. Ha tiltok tőle valamit, abból dac születik, s egyre inkább meg akarja csinálni. Ha eltoltom tőle, hogy éppen a fazekasoknál frókázzon, akkor végig van sértve. Ezeknek a gyerekeknek élmény, hogy a saját kezük munkája nyomán ott a végeredmény, a szép tárgy.

- Az iskola végzős hallgatóinak mi lett a sorsa?

- Kilencvenkettőben volt az első kimenő osztály. Hatvannégy főből majdnem a fele ma is dolgozik, a következő évfolyam 87 végzőséből majdnem a fele. Ez egy csökkenő tendenciát mutat. Amikor az első kikerültek, azoknak nagyobb volt a perspektívájuk. De hozzá kell tennem, hogy három kivétellel ők mind pestiek voltak. Ez azt jelenti, hogy Budapest kezd betelni.

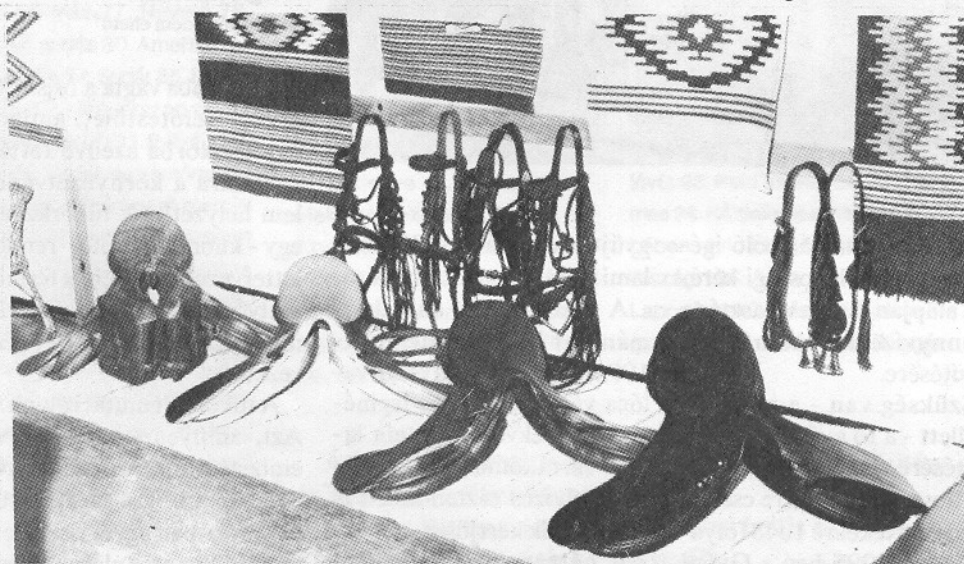
- A volt diákok Budapestén dolgoznak?

- A hat végzett szövőlány közül egy Svédországban tevékenykedik, egy szakoktató, kettő bedolgozik. A kosarasok közül kettő, a fazekasok közül több, mint fele dolgozik a szakmában. A bőrszövők közül három fő tevékenykedik, a többiek bedolgoznak alkalmilag. Ezek a szakmák költségesek. Egy fazekasnak korongot kell vennie, s étetőkemencét. Ha erre nincs lehetősége, jön a "második lépcső". Az iskola végzett gyerekeinek termet, szerszámozatot, anyagot ad, a termékeket kiköszvetíti, menedzseli. Ezért cserébe bizonyos bérleti díjat fizet.

- Mezőberényben lesznek olyan oktatók, akik alkalmasak a tanításra?

- Élnek itt olyan mesterek, akik már bizonyítottak: megkapták a Népművészet Mestere címet életpályájukért. Mi nem szólunk bele, hogy kik tanítanak, de javaslatot teszünk. Van egy központi tematikánk, amelyről nem lehet eltérni, csupán az oktatás módszerében. Az a véleményünk: népi kultúrájában Somogy maradjon meg Somogynek, Zalaegerszeg Zalaegerszegnek, Mezőberény Mezőberénynek!

Tomka Mihály



MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

Közéleti lap

Szerkesztőség: Mezőberény, Fő u. 4-6,
telefon: 66/352-417

Főszerkesztő: Borgula Pálné

Tördelő szerkesztő: Balog Zoltán

Reprodukciós fotó: Csávás István

Kiadja: Mezőberény Város Önkormányzata

Felelős kiadó: Cservénák Pál Miklós
polgármester

Készült a Berény Nyomdaüzemben

1000 példányban

Cégt.: Hegyi Márton

HU ISSN 12 15-0266

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

Február 25-én a képviselő-testület ülését ez a szemlélet jellemezte. A nehéz súlyú kérdések a nyolc órás vita után sem mind dőltek el, de a fáradtság és a Művelődési Központban rendezett diszkó hatására nem lehetett az ülést kora hajnalig tartani.

Szöttünk egyet a szociális hálón

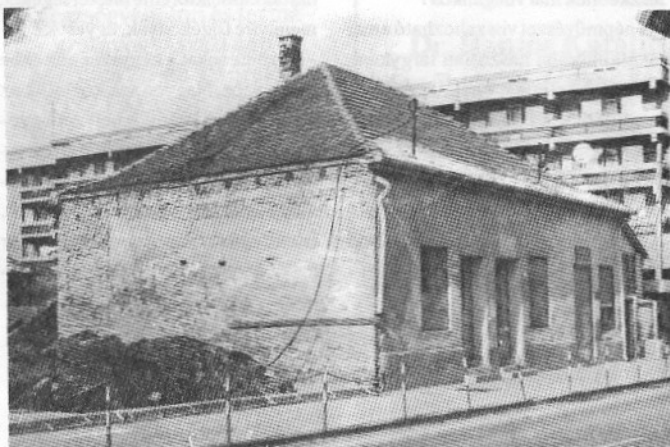
A parlament módosította még decemberben az alig egy éves szociális törvényt. Ennek egyenes következménye, hogy a helyi rendeletet is felül kellett vizsgálni. Mivel Berényben és Csárdaszálláson egy rendelet szabályozza a szociális kérdéseket, így február 25-én a két település képviselői együtt rendelkeztek arról, hogy ezután nemcsak az itt állandó lakással rendelkezők, de az itt tartózkodók is részesülhetnek különböző támogatásokban.

A szociális rendelet legjelentősebb új szabálya az, hogy aki eddig az önkormányzattól rendszeres szociális segélyben részesült, halála után a közjegyzőnél érvényesíti hagyatéki teherként a kifizetett összeget az önkormányzat. A rendszeres segélyes örökösei teherrel kapják meg a hagyatékot.

Szennyvízcsatorna és orvosi műszer az 1995. évi igényelt céltámogatás

Nem-a mának, hanem a jövőnek szóló tervet fogadott el a két képviselőtestület, amikor úgy döntött, hogy már az idén benyújtja az 1995. évi ál-

lyenkor tavaszodván, amikor nyílik az idő, minden ember életében valami megváltozik. Kitárja önmagát a világnak, nyújtózik, a téli bezárkózást lerázza, és a friss levegő hatására új munkához kezd, vállalva a bizonytalan jövő kockázatát. Az önkormányzat életében most az évszakok megfordultak. Talán a rövidesen bekövetkező képviselőválasztások előszele teszi, de úgy tűnik valami lázas sietség vette kezdetét. Mindenki el akarja végezni a dolgát, befejezni amit négy évvel ezelőtt maga és a testület elé tűzött.



lami támogatásra szóló igényét. A valós lakossági kérések alapján esett a választás a szennyvízcsatorna hálózat bővítésére.

Szükség van - a meglévő mellett - a fő gyűjtőcsatorna építésére mintegy 1351 méter hosszan és az erre csatlakozó vezetékekre 1048 folyóméteren. 1995-ben a Gyóni Géza, Vadász és Zsák utcák, valamint a Budai Nagy Antal, Békési út, Tavasz utca és az Ady Endre utca szennyvízcsatorna építése indulhat el akkor, ha az állami költségvetésből a fő gyűjtőcsatorna építéséhez 50%, az utcai

gyűjtőcsatornához 30 % állami céltámogatást adnak.

A csatornázást az önkormányzat két évre ütemezte, 1996-ban, ha reményeink valóra válnak, a város legmélyebben fekvő területein lakók - ha rákötnék a csatornára - belvizes esztendőben is művelhetik kertjüket.

A céltámogatást 1994. március 14-ig kell benyújtani. A fő gyűjtővezeték tervezett költsége 24 millió 75 ezer Ft (ennek felét kell nekünk állni), a gyűjtőcsatornái 18 millió 675 ezer forint (ennek 70 %-át kell a városnak fizetni.)

Orvosi műszer beszerzésére nyújt még be pályázatot céltámogatásra a képviselőtestület. Az orr-, fül-, gége szakrendelésnek kíván egy olyan műszert venni 250.000 Ft-ért, ami lehetővé teszi, hogy a betegeknek helyben végezzenek el olyan vizsgálatokat, amelyeket eddig Békéscsabán tudtak csak megoldani. Ehhez a műszerhez a város a költség 60 %-át adja, az államtól kéri a fennmaradó összeget.

Szembenézve a jövővel (Az alagút végén nekünk nyílik a virág!)

"Ha kivágod az összes fát,
ha megmérgezed az utolsó folyót,
ha kifogtad az utolsó halat
rá fogsz döbbsenni,
hogy a pénz nem ehető"

Nagy fába vágta a fejszét a képviselőtestület, amikor egy csokorba szedve tették asztalára a környezetvédelem helyzetének tükörképét, egy - kilóra mérhető - rendeltetvezetet és a Liget természetvédelmi területtel nyíltatásáról szóló rendelet tervezetét.

A tükör mit mutat rólunk? - Azt, amelyenek vagyunk! Az ember és természetes környezete soha nincs harmónikus kapcsolatban egymással, de a természet pusztulása, ember alkotta környezetünk tönkretétele a modern kor világában szinte elviselhetetlen. Szerencsére ez még nálunk Berényben ennyire élesen nem jelentkezik.

Bármerre megyünk a világban mindenütt megélni-
kül-

tek a környezetvédő mozgalmak, az eredmények nem látványosak, hiszen az üzleti világgal kell a harcot felvenni és meggyőzni a rombolókat tetteik értelmetlenségéről.

Berény nem tartozik azoknak a településeknek sorába, melyek levegője károsan veszélyezteti az embereket, bár a városon keresztülhaladó utak benzingőzzel járnak. Óriási szerencsénk, hogy gázzal fűtünk, így még ködös időben sem fuldoklunk a széntüzelés káros füstjétől, és nincs olyan üzemünk, amelyik ontja magából a bűzös gázokat.

Vizeink már nem ilyen kedvező képet mutatnak. A sokat szidott távvezetékes víz, bár nem a megszokott ízű, de nem arzénos. A helyi kutak viszont számos egészségre káros anyagokat tartalmaznak, így az ásott kút vizét csak kerti öntözésre lehet használni. Igen nagy gond a szennyvíz kérdése. Sajnos sokan még ma is az ásott kútba vezetik a fürdővizet, ezzel komoly környezeti veszélyt okoznak, a talajt és vízbázist szennyezik. A csatornaépítés igen sok pénzt igényel, de nem szabad lemondani róla.

A felszíni csapadékvíz elvezetés, az árkok tisztítása kívánni valót hogy maga után, még szerencse, hogy belvíz nem volt az elmúlt években, így 1993-ban az önkormányzat rendbe hozta a főgyűjtőket, kitisztított mintegy 5 kilométer árkot. A karbantartás viszont a házak tulajdonosainak feladata.

A szemétszállítás 1992. februárja óta szervezeten történik, kukás, konténeres rendszerben. Azóta tisztább lett városunk, de nem tiszta! A lakosok megszokták ezt a rendszert, bár a díjak körül még gyakran előbukkannak indulatok. A közterületek, utcák, járdák takarítása kívánivalót hogy maga után, nem mindenki söpri, tartja rendben a házatáját. Sajnos a modern kor elfeledteti velünk paraszti múltunkat, amikor mindenki utcasepréssel kezd-

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

te a napot. Az üzlettulajdonosokkal van a legtöbb gond - tisztelet a kivételnek - pedig cége reklámja a környezet - egy magára valamit adó üzletember ezt nagyon jól tudja!

Városunk elszállítatja az egészségügyi veszélyes hulladékokat, de sajnos az akkumlátor kérdését nem nekünk, hanem országos szinten és egységesen kellene megoldani. Addig pedig bízunk abban, hogy az autósok nem az útementi árkokban, fasorok között dobják el ezeket a környezetkárosító tárgyakat.

A környezetvédelem egyik sarkalatos pontja a zöldterületek fenntartása, az élő növényzet védelme. Sajnos, Mezőberényben igen sok fát kivágtak, elpusztítottak és pótlásuk nem a várt ütemben történt. Gyakori a fiatal cseméték kiirtása, pedig ezzel óriási kárt okoznak. A Liget védetté nyilvánítását is ez tette szükségessé.

Épített környezetünk bennünket jellemez, azt a kultúrát mutatja, ahogyan élünk. Törődjünk városunkkal, hiszen mi lakunk itt, mi alakítottuk ilyené, és nem mindegy mit adunk át belőle gyermekeinknek. A képviselőtestület több órán keresztül vitázott a rendeletről, szigorodtaka szabályok, a büntetés, de úgy vélem nem büntetni kell elsősorban, hanem nevelni és szeretni azt a helyet, ahol élünk, úgy, hogy ne csak én, de mindenki jól érezze magát!

A rendeletet a testület megalkotta, de terjedelme miatt az újságban nem tudjuk közölni. Plakáton, vagy másolaton szeretnénk azt minden családdhoz eljuttatni.

A Liget védetté nyilvánításáról szóló rendeletet következő számunkban közöljük.

A dolgozók is a megszűnésre szavaztak

Az önkormányzat 1992. január 1-jén a volt Költségvetési Üzemet megszüntette és két újszervezetet - a Közszolgáltató Intézményt és a RÉV Építőipari Kft-t - alapított. Ez utóbbi gazdasági társaság elsősorban építési munkát végzett, ám a mostani idők nem kedveznek ennek az ipárnak - mondhatni kevés a hal és sok a fóka. A cég 1993. év végére már godokkal találta magát szembe, vagyonszerzés nem történt, de mérleghiánnyal zárt. Az alapító képviselőtestület február 4-én még látott reményt a Kft. megmentésére, hiszen kinevezte az új ügyvezetőt, ám amikor a Szociális Otthon építése ügyében megkeresték a nyertes csárdaszállási céget kiderült, jelentősen romlott a vállalkozási lehetőségük. Az előző ügyvezető ugyanis nem kötötte meg azonnal az építési szerződést. A dolgozókkal többször tárgyalt a polgármester, a legutóbbi gyűlésen részt vett a felügyelő bizottság is. A dolgozók a Kft. jövőjét bizonytalannak ítélték meg és a megszüntetésre tettek javaslatot.

A képviselőtestület február 25-i ülésén - a jelentős vagyonszerzés elkerülése érdekében - jogutód nélkül szüntette meg március 1-jével a RÉV Építőipari Kft-t. A huszonnégy dolgozó megkapja a felmondási időre eső bért és végkielégítést. A végelszámolást *Borgula Pál* ügyvezető végzi.

A képviselőtestület meghatározta a végelszámolás menetét, döntött a vagyonszerzés és hasznosítás elveiről is.

Elvonás az 1. iskolától

Az 1. Számú Általános Iskola igazgatója az elmúlt évben lecsökkentette az alsó tagozatos tanítók kötelező óraszámát heti 21 órától 18-ra. Az igazgató intézkedését azal indokolta, hogy csoportösszevonásokból szabadult fel az iskolában bér és ezt a pénzt 1993. december 31-ig a képviselőtestület az iskolától nem vonta el. Azzal nem számolt viszont, hogy az óraszám csökkentésnek 1994-re is áthúzó hatása van. Úgy vállalt tartós kötelezettséget, hogy ehhez nem volt meg az önkormányzat hozzájárulása.

A hibát elkövette az 1. Számú Általános Iskola igazgatója akkor, amikor tervét 1993. szeptemberében a testület előtt nem tárta fel. A következő tekintetében a képviselőtestület az Művelődési és Ifjúsági Bizottság javaslatával összhangban döntött, az iskola költségvetéséből az idei tanévre 310.000 Ft-ot elvont. Javasolta a testület továbbá az igazgatónak, hogy rögzítse az iskola szervezeti és működési szabályzatában a kötelező órák számát!

(A 2. Sz. általános Iskolában bérfedezet hiányában az óraszám csökkentést nem vezették be, ennek az iskolának a tanítói ma is heti 21 órában tanítanak.)

Márciustól drágább vizet iszunk

A víz és csatornadíj megállapítását januárban megjelent törvény a helyi önkormányzatokra bízta. (Úgy hiányzott ez nekünk, mint a ..., de nem akarok senkit megsérteni. Szidtak már eleget bennünket a kutak miatt, ezután a vízdíj miatt is jön a házi áldás.) Szóval a Békés Megyei Vízmű Rt. - aki a távvezeték-ről szolgáltatja a vizet, kiszámolta, hogy Mezőberényben március 1-től az ivóvizet és a csatornadíjat megemeli. A lakossági víz ára 9,10 Ft-tal, a

csatornadíj ára 7,30 Ft-tal emelkedik.

A képviselőtestületnek dönteni kellett arról, hogy az áremelés költségét - 3.200.000 Ft-ot maga fizet ki a lakosok helyett, vagy megemeli a díjakat. Sajnos nincs elég pénzünk arra, hogy az áremelkedés hatását átvállaljuk, így 1994. március 1-től a lakossági ivóvíz díja 53,40 Ft/m³, a lakossági csatornadíj 42,50 Ft/m³ lesz. Ez az összeg az ÁFA-t nem tartalmazza. A víz hatósági ára 66,40 Ft/m³, az önkormányzati intézmények 56,70 Ft-ot fizetnek. A csatorna hatósági díja 65,10 Ft, az intézmények 60,90 Ft-ot fizetnek.

Egészségügyről röviden

A képviselőtestület eldöntötte az 1993. évi társadalombiztosítási többlétfogatás megosztási arányát. Az orvosok kapják a pénz 2/3-át, a fenntartó 1/3-át a működésére. 1994-ben a közalkalmazott orvosokat megillető pontpénzt az orvosok javaslata alapján a testület úgy osztotta meg, hogy 65%-ot a praxisok bérre és egyéb költségekre kapnak, 10 %-ot el kell különíteni tanfolyamokra, szakfolyóiratokra, 25 % illeti meg a fenntartót.

A köztemetőben nem lehet mélyített sírt ásni

A képviselőtestület módosította a temetőkről szóló rendeletét. 1994. márciustól nem lehet mélyített sírba temetni. A jelenlegi parcellák olyan helyen vannak, ahol már volt egykor temető. Beomlik a föld, balesetveszélyes a mélyített sírok ásása.

Iskolaszék minden iskolában

Az oktatási törvény alapján minden általános és középiskolában 1994. február 28-ig létre kell hozni az iskolaszéket. Ez a testület hivatott arra, hogy segítse az igazgató

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

munkáját, véleményezési és javaslattevési joga van - a szakmai kérdések kivételével - minden, a tanulókat, a gazdálkodást érintő kérdésben. Az iskolaszéket a tantestület, a szülők, az önkormányzat (fenntartó) által küldött képviselők - azonos számban - alkotják, de a diákok is képviselői jogot kapnak.

A képviselőtestület, egy előkészítő bizottság javaslata alapján négy évre megbízta a fenntartó részéről az iskolaszék tagjait.

Az 1. Sz. Általános Iskola iskolaszékébe *Bálint Imre, Czirbuly Zoltánné, Nehéz Gyözőné* került.

A 2. Sz. Általános Iskolához *Szűcs Lajost, Köfalvi Gábornét és Nehéz Gyözőné* delegálták.

A Petőfi Sándor Gimnázium iskolaszéke nehezen állt fel, ugyanis az előkészítő bizottság az igazgatót is javasolta megválasztani. A testületi ülésen a jegyző elmondta - törvény nem minősíti összeférhetetlennek az igazgató iskolaszéki tagságát, de etikai szempontból furcsa helyzet állhat elő akkor, ha az iskola igazgatója által hozott döntés elleni fellebbezést az az iskolaszék bírálja el, amelyiknek tagja az igazgató, vagy az iskolaszék fegyelmi eljárást is kezdeményezhet az igazgató ellen..., de lehet még tovább sorolni.

A képviselőtestület - az iskolaszékbe delegálta ezek után *Bagi Józsefet, Valentinyi Józsefnét és Nehéz Gyözőné*.

Kárpótlás az egyházaknak

A parlament még 1991-ben meghozta azt a törvényt, ami az egyházi ingatlanok tulaj-

donjogi helyzetének rendezését szolgálta. Mezőberényben az önkormányzat 1992-ben megkötötte a megállapodás tervezeteket valamennyi egyházközséggel, de nem minden egyházi ingatlanra sikerült akkor megfelelő megoldást találni. Az egyeztetések alapján mostanra alakultak ki az álláspontok, így talán ebben az esztendőben minden egyházközség kárpótlása megnyugtatóan megoldódik.

Február 24-én a képviselőtestület az I. kerületi Evangélikus Egyházközség kárpótlási kérdéseit egy csomagban tárgyalta. Ez az egyházközség kérte a Luther u. 23. szám alatti (volt Laász iskola), a Luther u. 7. szám alatti (volt Braun iskola) és a Luther u. 1. szám alatti - Egészségügyi Központ helyén lévő egykori iskola tulajdonjogi helyzetének rendezését.

A képviselőtestület bevonta még az egyházi megállapodásba a "német temetőben" nemrég épült ravatalozó területét is - ami önkormányzati tulajdonban van - így sikerült olyan döntést hozni, ami mindkét fél érdekeit szolgálja.

Az I. kerületi Evangélikus Egyház az államtól kér kárpótlást a Luther u. 1. szám alatti lebontott iskola épületét, a terület tulajdonjogáért cserébe pedig az önkormányzattól megkapja a templommal határos egykori csirkepiac, (mozi melletti terület) területét, azzal, hogy az itt lévő akácfák az önkormányzatot illetik. Ezzel a döntéssel az Egészségügyi Központ és Gyógyszertár alatti terület tehermentesen az önkormányzat tulajdona lesz, elhárul az akadály a Gyógyszertár privatizálása elől.

A Luther úti két egykori egyházi iskola megmarad önkormányzati tulajdonban, kárpótlásként a Petőfi u. 1. szám alatti telken épülő lakások közül két összkomfortos lakást kap az I. kerületi Evangélikus Egyház még ebben az évben tulajdonba, ezen kívül 300.000 Ft készpénzt.

Az önkormányzat 200.000 Ft kárpótlási értéken tulajdonba adja a német temetőben épült ravatalozó alatti és körülötte lévő 2100 m²-es területet.

Döntött a képviselőtestület a Református Egyháznak 1994-ben visszaadandó Vasút u. 1. szám alatti iskola, tornaterem és lakásokért államtól kért kárpótlási összegek felhasználásáról. Felhatalmazta a polgármestert arra, hogy a tornaterem kárpótlásáért igényelt 3 millió Ft-ot a Martinovics úti tornaterem építésére kérje, a többi összeg felhasználása érdekében két ingatlan megvásárlására folytatnak tárgyalást a tulajdonosokkal.

A Református Egyházközséggel kapcsolatban még egy döntés született. Az önkormányzat 1994. évben is támogatást nyújt 10 idős ember szociális étkeztetéséhez. (Református Gyülekezeti Otthon vállalta át ezt a feladatot.)

A csapás iránya az összevonás!

A képviselőtestületi ülés legviharosabb napirendje a népi kismesterségek iskolája helyének meghatározása körül volt.

A testület tagjai valamennyien egyetértettek azzal, hogy július 1-től meg kell alapítani az iskolát (erről a lapban írtunk) úgy, hogy az 1. Számú Általános Iskola szakiskolájaként működik, ezzel bővül a tevékenységi köre.

A Művelődési és Ifjúsági Bizottság azt javasolta, hogy az elméleti oktatás az 1. Iskolában, a gyakorlati oktatás a Gyermek és Ifjúsági Szabadi-

dős Központban legyen. A Polgármesteri Hivatal javaslata volt, hogy az önkormányzat vonja össze az 1. iskolát a Gyermek és Ifjúsági Szabadidős Központtal, mivel az elméleti és gyakorlati képzés nem választható el egymástól. Ez a javaslat robbantotta ki a vitát. Érvek és ellenérvek csaptak össze, vádaskodások és felettes szakszervezeti szervek "szándékos jogsértésre" utaló üzenetei mellett végül tisztázódott, hogy szó sincs itt azonnali intézmény átszervezésről, megszüntetésről, de a testületnek el kell döntenie a "csapás irányát", azt, hogy az iskola alapító okiratának elkészítése milyen módon - az 1. Sz. Általános Iskola és GYISZK összevonásával, vagy intézményszövetséggel, vagy két intézmény keretében történjen.

A név szerinti szavazás elrendelése után a képviselők többsége az összevonás mellett voksolt. egy a két intézményből, a Művelődési és Ifjúsági Bizottság elnökéből és a Polgármesteri Hivatal képviselőjéből álló bizottság készíti elő az összevonás formáját, egyeztetve az érintett szervekkel, minisztériummal.

Egyéb önkormányzati hírek

Döntött a képviselőtestület bírósági megkeresésre végrehajtási jog bejegyzéséről, va-

Közhírré tétetik!

— Önkormányzati hírek —

lamint lakástámogatási hitel átvállalásáról.

Martincsek Zoltán részére értékesítette a Fortuna téren épülő üzletéhez a tervek elkészülte után még szükséges 41 m² területet 5.000 Ft/m² vételáron.

A testület egyetértett *Váradi Zoltán* "Mezőberény" című fotóalbuma 1994. évben történő kiadásával. Felhatalmazta a polgármestert, keresen támogatókat a könyvkiadási költségek viseléséhez és forduljon felhívással a lakossághoz a könyv ára megelőlegezésére. Az anyagi források ismeretében dől el, hogy színes, vagy fekete-fehér lesz a könyv.

Megszüntetett a testület egy ápolási díj folyósítást, mivel annak feltételei már nem állnak fenn.

Jelzálogjog bejegyzéséhez adott hozzájárulást a Gyomai u. 1. szám alatti ingatlanra az útépitési pályázatok fedezeteként a képviselőtestület. *Dévényi József* laposi kert vásárlási kérelmére 15.000 Ft vételárért eladta az önkormányzat az ingatlant az eddigi haszonbérletnek.

Egy gyógyszer-támogatási kérelem elutasítása miatt a testület fellebbezés elbírálása

keretében helybenhagyta a Népjelölési Bizottság döntését.

A Független Kisgazda Párt helyi szervezete a választásokra tekintettel kérte a testületet, hogy a "magyar kaszínót" biztosítsa pártirodának. A testület a kérést nem teljesítette, mivel a helyiségre komoly bérleti ajánlat érkezett.

A képviselőtestület a Petőfi u. 1. szám alatti ingatlan Károlyi és Társa Építőipari Kft részére történt eladásával - 8000 Ft/m² vételárért és az épület 100.000 Ft-ért bontásra eladásával - egyetértett. Felhatalmazta a polgármestert, kösse meg Károlyi és Társával az építési szerződést

3 db önkormányzati lakás megépítésére (ebből két lakás egyházi kárpótlásként az I. kerületi Evangélikus Egyház tulajdona lesz.) A költségek megelőlegezésére a testület 5,5 millió forintot biztosít az általános tartalékból.

A 47-es út rehabilitációjával kapcsolatban megkereste a polgármestert a Békéscsaba-i Közüti Igazgatóság igazgatója, *Máté András*. Anyagi támogatást kért az úttal együtt kiépíthető kapubejárókhoz és a Fő utca-Gyomai út sarkán tervezett jelzőlámpa megvalósításához.

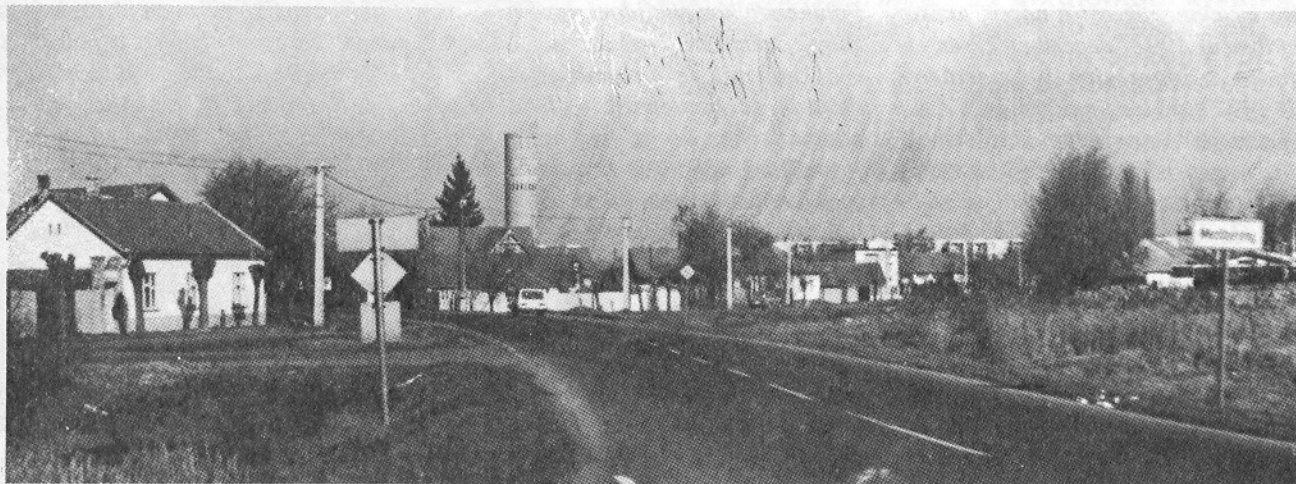
A képviselőtestület a kapubejárók megépítéséhez pénzbeli támogatást adni nem tud, amennyiben 1994-ben az útépitéssel együtt a Gyomai út sarkán megvalósul a jelzőlámpa, ehhez szükség esetén 500.000 Ft-ot ad a testület az általános tartalékból.

Tájékoztatta a polgármester a képviselőtestületet a Gyógyszertár tulajdonjogának rendezésével összefüggő tárgyalásokról és megállapodás tervezetéről a "gyógyszertári" lakások önkormányzati tulajdonban maradásáról. (Erre a kérdésre még visszatérünk.)

Ismertette a polgármester a testületi tagokkal, hogy március 1-től 60 fő munkanélküli foglalkoztatását vállaló papírválogató cég kezdi meg működését a Textilipari Szövetkezet üzemcsarnokában.

Szűcs Lajos képviselő helyreigazítást kért a "Hírmondó" februári számában megjelent "Gázvagyon félpénzen" c. írás azon megállapítása miatt, miszerint a gázvagyon töredékét kapjuk meg részvényben, mert az elődeink az elkészült gázközművet nem adták át a DÉGÁZ-nak üzemeltetésre. Helyreigazítás nincs, csak pontosítás, ugyanis nem a valódi értéken adták át üzemeltetésre.

(Ennek következtében a társadalmi munka értékét a DÉGÁZ nem ismeri el. Akkor az üzemeltetésre átadott vagyon után jelentős eszközlektőési járulékot kellett a DÉGÁZ-nak fizetni.)



Fotó: Vágölgly Mihály

§ JOGÁSZ- CSAVAR

Tisztelt Olvasóink!

A rendszerváltás óta a politikusok körében folyik a nyílt vagy burkolt harc a hatalomért. Hála választási rendszerünknek, négy évenként részesei lehetünk a demokrácia egyik fontos eseményének, magunk is beleszólhatunk sorsunk alakításába, élhetünk választójogunkkal, így valamilyen módon kifejezzük szándékunkat arról, milyen politikát akarunk, milyen képviselőkben bízunk.

1994. május 8-ra Göncz Árpád köztársasági elnök kitzúta az országgyűlési képviselőválasztás első fordulójának időpontját. A választójogi törvény módosult, így fontosnak érzem a városunkban lakó választópolgárokat tájékoztatni az előttünk álló hónapok választási munkájáról, azokról a joaokról, melyek megilletik az országgyűlési képviselő választáson Önöket.

A polgármesteri hivatalok készítik elő a választások adminisztrációját, így március 1-ig elkészül Mezőberény választópolgárainak névjegyzéke. A névjegyzékben szerepelnek a Mezőberényben lakó nagykorú, választójoggal rendelkező magyar állampolgárok. Városunkban 10 szavazókör működik, ezek területe évek óta változatlan, azonban a szavazóhelyiségek változtak. Igyekeztünk telefonnal ellátott önkormányzati tulajdonban lévő épületeket kijelölni. Ezek listáját hamarosan közzétesszük, és mindenki a március 3-7 között kikézbcsített ajánlási szelvényen és választási értesítésen megtalálja, hol lehet szavazni. A választói névjegyzéket március 7-16 között közzszemlére tesszük a városzházán, bárki megtekintheti. Aki véletlenül kimaradt a névjegyzékből, kérheti felvételét a Polgármesteri Hivatalban a földszint 2. sz. irodában. Sok bosszúságot okozott a korábbi időszakban a választási értesítések és ajánló szelvények kézbesítése. Kérem Önöket, vegyék át a kézbesítőktől ezeket az iratokat, ha sérelmük van ne a "postás" szerepét betöltő embereken bosszulják meg, ők a legkevésbé felelősek az országban végbemenő folyamatokért, illetve az Önök sorsának alakulásáért.

A választási értesítésből megtudhatják, hogy szerepelnek a választók nyilván-tartásában és azt, hogy május 8-án melyik szavazó helyiségben szavazhatnak. Célszerű ezt a cédulát megőrizni és a választás napján a szavazáshoz magukkal vinni.

Mire szolgál az ajánlási szelvény?

Képviselő jelölt az lehet, aki legkevesebb 750 db ajánlási szelvényt összegyűjt és a választókerület választási bizottságánál lead.

Ajánlási szelvényt 1994. március 9 - április 8-án délután 4 óráig gyűjthetnek a jelöltet indító pártok, illetve képviselőjelöltségre pályázó személyek.

Az ajánló szelvényt a választópolgároknak kell személyesen kitölteni, aláírni és a személyi számukat is rá kell írni. Kérek mindenkit, üres szelvényt ne adjon ki a kezéből, mert ez visszaélésre ad alapot, az ajánló szelvények leadása után, a választási bizottság ellenőrzi azokat.

Bizonyára a jelöltet indító pártok felkeresik Önöket otthonukban, munkahelyükön. Törvény írja elő, hogy hol lehet ajánlási szelvényt gyűjteni. Így például nem gyűjthető ajánlási szelvény kórházban, orvosi rendelőben, tömegközlekedési eszközökön, munkaidőben - munkahelyen stb.

Felhívom a figyelmet arra, hogy az ajánlási szelvényért cserébe ellenértéket kérni és adni egyaránt tilos. Ennek a szabálynak megszegése büntetőjogi felelősséget vonhat maga után.

Mit tegyen az, aki állandó lakóhelyétől távol van, de szavazni akar?

A polgármesteri hivatal jegyzőjétől igazolást kérhet - levélben 1994. május 3-ig, személyesen május 7-én du. 4 óráig. Az igazolás alapján lehet szavazni a tartózkodási helyen bármelyik szavazókörben.

A szavazás hogyan történik?

1994. május 8-án, vasárnap reggel 6 órától este 7 óráig tartanak nyitva a szavazó helyiségek. Szavazni csak személyesen lehet, aki nem tud elmenni szavazni - mozgásában gátolt személyt, - kérésére a szavazatszámoló bizottság két tagja felkeresi a mozgóúrnával. Ezt külön kell kérni, a szavazás előtti napokban, vagy a szavazás napján. Minden választópolgár önként dönti el azt, hogy kíván-e élni a választójogával vagy sem. Senkit kötelezni, kényszeríteni nem lehet arra, hogy elmenjen szavazni.

A választók két szavazólapot kapnak, az egyiket név szerint fel vannak sorolva az egyéni képviselőjelöltek, a másik a pártlistákat tartalmazza. A választók valakire, illetve valamelyik pártra szavaznak, és nem valaki ellen! Ezért a szavazólapon akire, vagy amelyik pártra szavaznak, annak neve mellett lévő üres karikába kell két egymást metsző vonalat írni.

Kedves Olvasóink!

A választásokig még két hónap van. Folyamatosan tájékoztatjuk Önöket a tudnivalókról. Nem agítalunk jelöltek és pártok mellett és ellen, célunk a törvényes és tisztességes tájékoztatás, annak érdekében, hogy megkönnyítsük részvételüket a képviselőválasztásokon.

Városunk polgárai kérdéseikkel bizalommal fordulhatnak a Polgármesteri Hivatal választási munkacsoportjához és a jegyzőhöz.

H. K.

ZUGÜGYVÉDEK JÖVEDELEM NÉLKÜL

A Földhivatal munkatársai bizonyára megünneplik azt a napot, amikor a parlament 1993. december 22-én elfogadta az ingatlannyilvántartásról szóló 1972 évi 31. tv. módosítását. A zugügyvédek viszont elátkozták a demokráciát, hiszen jelentős anyagi haszontól estek el ezzel a változtatással, a zsebszerződések korának vége. Az ügyvédek, közjegyzők zsebébe folyik ezután az adásvételi szerződés honorárium.

Mit jelent a polgároknak az 1994. évi V. törvény, az ingatlannyilvántartásról szóló szabályok módosítása?

Valami jót és rosszat egyaránt hoz ez a törvény életünkben.

Mi a jó az állampolgárnak?

A jövőben nem kell szaladgálni a Földhivatalhoz tulajdoni lapért, telekönyvi szemléért, mert azt minden ügyvéd kiadhatja, aki számítógéppel rendelkezik és csatlakozik a Földhivatal adatbázisához. Jó az, hogy a tulajdonjog változást biztosan bejegyzik, mert a zugügyvédek nem írhatnak adás-vételi, öröklési szerződést, így nem felejtődik el a szerződés Földhivatalhoz való küldése.

Rossz az, hogy ezután, ha valaki ingatlant ad-vesz, cserél, öröklési-használati szerződést köt, keményen fizet.

A Földhivatal ezután csak ügyvéd által ellenjegyzett, vagy a közjegyző által hitelesített okirat alapján teljesít be-

jegyzést az ingatlannyilvántartásba. Ebben a rosszban is van jó, az, hogy biztonságot kap a pénzéért a polgár, nem lehet sumákolni, nem elküldeni a szerződést, mert ennek elmulasztásáért az ügyvéd, a közjegyző felel.

Földet, házat, ingatlant eladni, cserélni ezután csak ilyen módon lehet, tehát el kell menni ügyvédhez, közjegyzőhöz, mert csak az általuk elkészített okirat alapján lehet tulajdonjog változást az ingatlannyilvántartásba bejegyeztetni.

Ez a szabály már érvényes, kérem Önöket, messze ívben kerüljék el a zugügyvédek!

-a-a-

Várossá nyilvánításunk ötödik évfordulójára

Öt év igencsak kevés idő egy város életében, de mintha egy emberöltő telt volna el azóta, amióta Mezőberényt várossá nyilvánították. A polgármesteri iroda falán egy 1989. március 1-jén kelt oklevél hirdeti, hogy a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Mezőberény nagyközséget várossá nyilvánította. Az oklevél alapján Mezőberény várost így ezen időponttól megilletik mindazok a jogok, amelyeket országunk törvényei a városok részére biztosítanak.

A város egy lépcsőfok abban a hierarchiában, amely a községtől a fővárosig vezet. Hosszú ideig formálódott településünk, ameddig községből nagyközség, majd nagyközségből város lett. Ki kellett alakulnia a városközpontnak, meg kellett felelni a városokkal szemben támasztott minimál követelményeknek az infrastruktúra területén, biztosítani kellett a központi szerepkört a társadalmi, gazdasági, kulturális élet területén.

A várossá nyilvánítás idejére megteremtődtek ezen feltételek részben központi pénzalapokból, de jelentős anyagi erő biztosítása történt Mezőberény lakossága által is.

A városi rang a korábbi időszakban jelentősebb pénzügyi forrásokat is jelentett, ma ez a megállapítás csak óhajként fogalmazódik meg, lényegében csak erkölcsi értéke van.

A városi rang azonban kötelez bennünket arra, hogy olyan életfeltételeket teremtsünk az itt élő emberek számára, amelyet a városi életforma megkövetel. Kötelez bennünket arra, hogy tovább haladjunk azon az úton, amely a városiasodás felé vezet, amelynek előlegezéséként kaptuk meg a városi rangot.

Az eltelt öt esztendő munkálatai ennek a célnak a megvalósítása érdekében történtek. Akik közelebről belefolytak ebbe a munkába, azok tudják, hogy szívs, kitartó, sokszor emberfeletti munkával sikerült azokat az eredményeket elérni, amelyeket mostmár büszkén felmutathatunk.

Az infrastruktúra területén tett óriási előrelépés a városon keresztülutazó számára is szembeötlő. A csatornázás munkálatai ugyan nem látványosak, de mindannyiunk érdekét szolgálják. A város teljes egészére bevezetett szemétszállítás remélhetőleg pozitív megítélést

nyer mindenki által. Beruházásaink mindegyike méltó körülményeket biztosít intézményeink számára a működéshez. A bevásárlóközpont szerepkörét biztosító Fortuna tér kiépítése pedig továbbgyarapítja városi értékeinket. A telefonhálózat bővítése hamarosan megtörténik, ugyanúgy, mint a 47-es út rehabilitációja. A város múltjának értékeit pedig az Orlai Petrics Soma Múzeum őrzi meg.

A várossá nyilvánítás ötödik évfordulóján köszönöm meg lakosságunknak azt az áldozatvállalást, amelyet az előzőekben említett feladatok megvalósítása érdekében tanúsított, azt, hogy a nehéz körülmények között anyagi hozzájárulással is segítette a feladatok megvalósítását.

A jövőben továbbra is számítunk lakosságunk áldozatvállalására közös feladataink megvalósításához, környezeti kialakításához, városi értékeink gazdagításához. Remélem, hogy együttműködésünk eredményes lesz.

Cservenák Pál Miklós
polgármester

Sorsok egy hazában

Az ember a szívét soha nem cserélheti ki, de nem tagadhatja gyökereit, bárhova veti is sorsa, génjeiben hordozza lényegét, szülőföldjét, azt a nyelvet, melyet édes anyja tanított.

Mi, magyarok egy család vagyunk, mindegy, hogy hol születünk, hol élünk, mert összeköt bennünket anyanyelvünk és sors történelmünk letagadhatatlan azo-

nossága. Milyen nehéz erről beszélni, nekünk a Viharsarokban élőknek. Szégyeljük kitérni lényegünket, szégyeljük vallani és vállalni magyarságunkat. Ezt igazán csak az elmúlt napokban értettem meg, akkor, amikor jósorsom összehozott a városunkban otthonra talált Erdélyt hazájuknak valló, onnan hazatérő emberekkel.

Mezőberényt érte az a megtiszteltetés, hogy az Erdélyi Körök Országos Elnöksége 1994. február 26-án itt tartotta ülését. Jöttek ők Szegedről, Szekszárdról, Sopronból és Salgótarjánból, de eljött az Esztergomban élő Kiss József, aki az Érmellék kultúráját és életét mutatta meg csodálatos magyar nyelven írott könyvében.

Soha nem találkoztunk azelőtt, de a velük töltött órák kitörölhetetlen emlékként élnek bennem. Országos gondokról beszéltek, az Erdélyi Körök gazdasági kérdéseiről, a határon túl élők sorsáról, a való világról, álmok és hamis illúziók nélkül őszintén, nyíltan és röviden.

Családba kerültem, néhány perc után úgy éreztem magam, mint gyermekko-

romban, amikor térdére ültetett apám és elmondta, miért nem jut öcsémnek és nekem ruhára, és miért kell megfogni a kezét a kisebbeknek, elesetteknek. Meséltek, érveltek, véresen komoly dolgokban olyan tisztán és világosan döntöttek, hogy kapkodtam a fejem, mert a mai Magyarországon nem szoktattak hozzá bennünket ehhez a stílushoz.

Az Erdélyből hozott nyílt barátság egy délutánra átjárta a Művelődési Központ falait. Talán elszökik ez a fény a város minden házába és kimossa a fejből a csalafintaságot, az agyakra kényszerített képmutatást. Talán üzent az erdélyi magyarság ezen a napon, tegyük le az álarcot, ne mosolyogjunk, ha valóban haragszunk, és mondjuk ki a káromkodást, de szembe egy-

másnak, ne sumák módon, hátulról essünk egymásnak!

Az Erdélyi Körök Országos Szervezete keresi helyét e hazában, küldetést vállaltak, a híd szerepét töltik be az otthon és a haza között. Városunk kitérte ölelő karját, hiszen mi egy fa vagyunk, bár gyökereink túl-nőnek a hét határon. Szeretnénk, ha jönnének és elhoznák hozzánk minél gyakrabban a havasok szálfá teremtő, jégkemény gerincű, kristály-tiszta világát. Kajlik Péterrel álmodtunk. Mi lenne, ha 1995. márciusában itt rendeznénk meg az Erdélyi Körök Országos Közgyűlését, együtt a Petőfi Emlék-helyekkel! Én hiszem, hogy az álom valóra válik, mert három nemzetiségű szülőföldem nem tagadhatja meg befogadó önmagát!

H.K.

Kárpótlási jegy, mint vérnyomásemelő cédula

Lassan befejeződik a két éve megígért kárpótlási árverések sorozata. Alig van már a határban olyan tábla, melyet ne mért volna földmérő szalagja, gyarapodnak a magánbirtokok.

A kárpótlási folyamat nem zárult le, hiszen a "malenkij robot", a hadifogság, törvénytelenül elítéltek és internáltak által benyújtott kárpótlásra 1994-ben jönnek az igényt megállapító határozatok. Sokan életjáradékot választottak, mások még földet szeretnének, vannak olyan - főleg idős emberek -, akik csak gyönyörködnek az igazán ízléses kárpótlási jegyükben, mert azt sem tudják mire lehet felhasználni.

Ők azok, akik földet már nem akarnak, vagy koruk miatt nem tudnak művelni, idegenkednek a bérlettől, és van bennük félelem is - ... mi lesz ha változik a világ, még egy vagyonek Kobzást, kitelepítést, internálást nem élnének túl. Kellene a pénz, de a szenvedésükért kapott kevés érték-

ket nem akarják harácsolóknak felpénzen eladni. Segítség nincs! Mezőberényben nincs aki tanácsot adna nekik, hogyan lehet a kárpótlási jegyet aprópénzre, de nem megalázóan alacsony garasra váltani.

Az idős emberek nehezen mozdulnak ki otthonukból, nincs aki segítsen a buszra, vonatra szállni, hogy a nagyvárosban utána járjon merre lehet a szenvedés kárpótlási papírját beváltani.

Egyre idegesebbek az emberek. Kaptak valamit, ami számukra csak bekeretezhető és falon hivatkozó érték nélküli szobadísz. Mezőberényben gomba módra szaporodtak a rendszerváltás óta a vállalkozások. Úgy tűnik nem jó üzlet a kárpótlási jegy befektetési tanácsadás. Vagy talán mégis akad, aki vállalja ezeknek a sokat szenvedett embereknek a törvényes üzleti szabályok szerinti felkarolását, a kárpótlási jegyek befektetési tanácsadását.

Dr. Hantos Katalin

BÉKÉS FLOAT VÁLLALKOZÁSI IRODA

csomagolóanyagokat és háztartási papírárukat

forgalmazó részlegét megnyitotta

Mezőberény Mónus I. u. 33. sz. alatt.

Megrendelés leadható a helyszínen vagy a 352-060-as telefonon. Személyes vásárlás a hét minden napján 14 órától.

Várjuk

-közületek

-visszonteladók

-magánszemélyek

jelentkezését.

Köszönet az életmentő vérért!

Ezúttal mondunk hálás köszönetet mindazoknak az önkéntes véradóknak, akik 1994. január 18-án, Mezőberényben a békéscsabai Vértadó Állomás felhívására önként, és önzetlennél adták vért. Kovács Gábornénak, Molnár Pálnénak Szege-den elvégzett szív-műtétjükhöz nyújtottak segítséget.

A műtét után jól vagyunk. A köszönet megjelenésekor már inthon, családjunk körében tartózkodunk.

Kovács Gáborné
Molnár Pálné

FELHÍVÁS EGY KÖNYVKIADÁS TÁMOGATÁSÁRA

Kedves Olvasóink!

A "Berényi Hírmondó" történetében szokatlan kéréssel fordulunk Önökhöz. Újságunk eddig tájékoztatott a város, az önkormányzat életéről, most a lelkekhez, a városiak Berényt szerető és otthonának valló emberekhez fordulunk a következő kéréssel:

Valamikor 1993. nyarán találkoztam egy csodálatos asszonnyal. Boltosként dolgozott éveken át. Imádtam mosolyáért, a kedvességéért, mindig lenyűgözött emberszeretete és becsületessége. Beszélgettünk és szokásos egyszerűségével elmondta, valami hiányzik életünkben - a türelmen és megértésen túl, őszinte ragaszkodásunk városunkhoz, szülőföldünkhöz. Eltűnnek és elfelejtjük értékeinket, nem tudunk példát - a három nemzetiség kultúráját - mutatni unokáinknak, az egyre gyakrabban Berénybe látogató vendégeknek. Elindult hirtelen az álmomfónál, ... én még láttam a régi Herzberger házat, vásároltam Turi bácsi, Veress Bálint boltjában, tudom hol volt a Nemzeti Kör, és emlékszem üknagyapám - berényi kovácsmester csodálatos ügyességét őrző - sírját ölelő vaskerítésre. Nincs, amit megmutassak ebből a mai fiataloknak - eltűntek a házak, a sugár utcai hársfák, csak korosztályom álmaiban jön elő iszonyatos felkiáltójelként a pusztulás, a meg nem örökölt, eltűnt valóság jelképeként. Valamit kell tenni városunk értékeiért. Ez az egyszerű asszony találta meg az utat. Könyvet, fényképekkel - ragyogó tükröt kell kladnyunk, megörökítve az utókornak emlékeinket, megmutatni magunkat a világnak.

Az álmok találkoztak a valósággal, találtunk olyan "igazi berényi" fotóst, a mi gyerekeinket, aki vállalta, elkészíti Mezőberény fényképekbe öltöztetett történetét.

Tárgyalt a polgármesterrel Várad Zoltán, a könyv tartalmában megegyeztek, indulhatna a munka, - ha lenne elég pénz.

A város 1994. évi költségvetése elbújhat a templom egere kincseskamrája mögött. Számolni kezdtünk, talán pályázatokból a kiadáshoz összehozhatunk 200-300.000 Ft-ot, talán lennének szponzorok, akik anyagi lehetőségeik szerint szintén segítenék a

könyv

megjelenését. Az önkormányzat is a maradékot összekaparva tudna vállalni valamennyi hozzájárulást. Ez nem fedezi a nagyon szerény -

- Mezőberény értékelt bemutat

tató fotókkal illusztrált, három nyelven megírt könyv karácsonyi megjelentetésének költségét.

Gondoltuk, a "Mezőberényi Hírmondó"-n keresztül Önökhöz fordulunk. Előleget, anyagi támogatást kérünk a "Mezőberény" című könyv kiadásához. Aki karácsonyi ajándékként szeretné a város-történetet bemutató fotóalbumot megvásárolni, kérjük előlegezze meg a könyv várható árát.

Példányonként 500 Ft előleget kérünk - a Polgármesteri Hivatalban, beszerezhető - csekken befizetni. Ezért

cserébe vállalkozunk, hogy legkésőbb 1994. december 22-ig eljuttatjuk Önöknek a kiadvány kért és befizetett példányát. Amennyiben a könyv bekerülési költsége meghaladja az 500 Ft-ot, úgy a különbözetet a fotóalbum átadásakor kell kifizetni.

Kedves Olvasóink!

Bízunk abban, hogy megértik és támogatják törekvéseinket, vállalják városunk értékeinek megörökítése és hírnevünk öregbítése érdekében a kiadvány anyagi támogatását. Köszönjük!

Dr. Hantos Katalin

Háromnemzetiségű városunk, amely minden időben hűen őrizte hagyományait és értékeit, mára az ország ismert városa lett, részben az innen elszármazott ismert személyiségek, részben pedig az ittélő emberek tudása, tehetsége és szorgalma révén. Négy templomunk különböző vallásokat jelez, városunk lakói azonban egyetakarásukról, közismert szorgalmukról ismertek, ezt fejezi ki a közelmúltban állított hármasszoborcsoport gondolatisága is.

A változások nem kerültek el minket sem. A várossá válás sem volt könnyű, új épületek egész sorát kellett emelni, magyar-német gimnázium



Egy leendő berényi fotóalbumról

létesült, amely mára országos hírű, a városközpont látványára pedig minden építész rácsodálkozik.

Egy berényi fotóalbum elkészítése - a város anyagi lehetősége függvényében - időszerű, részben azért, hogy vendégeinknek (pl. a két testvérvárosból érkezőknek) tudjunk egy képes albumot adni, részben pedig, hogy az itt élők is könyvespolcra tehesék a városról készült könyvet.

Az album 200 fekete-fehér fotót tartalmazna, formátuma A/4-es (21x29 cm) lenne, a szöveges részek (előszó, képaláírások, a város rövid történetének összefoglalása) három nyelven (magyar-német-szlovák) készülne. A külső borítón mintegy ajánlasként szintén három nyelvű külsőszöveg szerepelne.

A kötetet úgy kell megszerkeszteni, hogy képanyagával a teljességre törekedne, mintegy keresztmetszetét mutassa múltunknak, valamint a város mai életének. Reprodukciók segítségével mutatnánk be Mezőberény múltját (egykori képeslapok, térképek stb), tárgyi emlékeink felidézésére rendelkezésünkre áll az Orlai Múzeum, a békéscsabai Múzeum, a gyulai levéltár városunkra vonatkozó gyűjteménye. E gyűjteményekből kerülne kötetünkbe városunk egykori lakóinak népviselete, a berényi kerámiák, szöttesek, Hentz tanár úr gyűjtéséből pedig a kizárólag Mezőberényre jellemző tárgyi emlékek (pl. a híres patika beren-

dezése, stb) fotói. Építészeti emlékeink közül kiemelkednek műemlék templomaink, komoly néprajzi értékekkel bíró szlovák és német lakóházaink. Külső és belső fotókkal mutatnánk be őket.

Méltán lehetünk büszkéek arra, hogy az elmúlt század két jeles művészenek, a festő Orlainak és a költő Petőfinek neve itt éltek és műveik révén Mezőberényt országos hírűvé tették. Emléküket mindig is őriztük, ápoltuk, így kötetünkben sem maradhatnak ki. Festmények, versek reprodukcióival, emléktáblák, szobrok fotóival emlékeznénk rájuk.

A mai Mezőberény bemutatására a kötet kétharmadában nyílna mód. Tájképek, légifelvétel a város totálképét adnák, csakúgy, mint a templomok, víztorony tetejéről készült fotók. Őket a város és utcaképek követnék, itt szerepelnének új épületeink fotói is. Igények szerint a város ismert üzemei, gyárai és termékeiket bemutató fotók következnek.

Az új nemzedékek nevelésében elmondhatjuk, hogy az elsők között vagyunk, hiszen patinás általános iskolánk mellett van egy új is, a hatvanasévekben épített gimnázium mára szinte egy oktatási komplexummá vált. A gyönyörű kollégium pedig a város egyik büszkesége.

A kötetből nem hagyható ki a Berény környéki tanyavilágról, a kertekben, a

földeken dolgozók életéről, a hangulatos Körös partról készült képek sem.

Szobraink, emlékműveink - bár nincsenek nagy számban - megőrkítésre mindenképpen méltók. Mezőberény mai életéről, az itt élőkéről, a piacról, rendezvényekről - riportfotó szinten - néhány kép kerülne a kötetbe.

Ez a rövid tervezet természetesen nem tartalmazhatja azon fotók felsorolását, melyek a munka során /1994 febr.-szept./ spontán születnek és azokat sem, amelyeket a város vezetői kérnek majd.

Külön gondot kell fordítanunk a három nyelvű szövegek pontosságára, s természetesen a nyomdai munka minőségére is. Megemlíteném, hogy megyei nyomda kivitelezésére számítottunk, az ajánlatok beérkezése során a legkedvezőbbet, de mindenképpen a legnagyobb színvonalat garantáló nyomda választása a kívánatos.

Végül a fotók készítőjéről. Nem titok, hogy mezőberényi vagyok, s nyolc éve Békéscsabán élek, mindig is berényinek éreztem magam.

Eddig néhány kiállítás rendezésével adtam jelét ennek, s most - remélhetőleg - ezzel a kötettel is. A Magyar Fotóművészek Szövetségének és a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának vagyok tagja. Ez a tervezet szerintem nem lehet teljes. A város a maga szempontjai szerint teheti azzá.

Váradi Zoltán

HIT - ÉLET - GYŰLEKEZET

Feltámadunk? Feltámadunk! Feltámadunk.

Húsvét közeledik. A Krisztusban hívők legelső ünnepi köszöntése már kifejezte a feltámadás örömét.

Ám azóta sokakban kérdéses ez a megállapítás, mások pedig csak csendesen mondják ki a bizonyágtételt.

Arra kaptam felkérést, hogy egyszerűen, közérthetően írjak arról, amit ily sokféleképpen lehet címnek megadni, és magunkban megfogalmazni is. De ezt sem tehetem másképpen, csak Ádám-Évánál kezdve.

A Biblia úgy írja le az embernek Isten akarata szerinti megjelenését a Földön, hogy élete minden probléma, küzdelem és baj nélküli volt. Mindenre volt ugyanis lehetősége - csak engedelmissége próbájaként két fáról nem volt szabad gyümölcsöt vennie. Olyan volt ez, mintha az egész világon szabadon tehetett volna mindent, csak egyetlen (azt sem lehetett tudni hová vezető) ajtó lett volna zárva előtte. Ésekkor jött a Romboló (Sátán). Azt sugallta: ha tiltva van, akkor csak a legjobb lehet, mert (Isten), aki megtiltotta, nyilván nem akarja a legjobbat megengedni. Így az embert könnyű volt rászedni: belépett a tilos ajtón.

És kiderült: pillanatnyi öröme sok bánathoz vezetett. A jó kevesebb lett, mint a rossz: mert jött a munkában a küzdelem, a legszebb anyai hívásban a kín, a házasságban az ellentét, az életben pedig az elmúlás, a halál. És bár sikerül az embernek néha-néha feledtetni a bűt, elkerülni a bajt, de véglegesen megszabadulni nem sikerülhet. Ha az egyiket legyőzi, jön a másik - újra s újra csak azt kell meg-



éreznie, hogy "NINCS TOVÁBBI".

Azt mondhatná valaki: mindez téves magyarázat. Mert nem történik más, csak a jelen, sokszor fájdalmas állapotának olyan magyarázata, melyhez utólag keresünk okot.

Én úgy gondolom, hogy az emberiség története a legelső pillanattól kezdve jelzi: nem utólagos magyarázat ez. Mert a "halálba szorult" emlékezett arra az állapotra, amely még nem volt ilyen kilátástalan - az ajtó mögé került ember még tudta, hogy van kinti világ (csak ő nem tudja már/még a mögötte becsukódott ajtót kinyitni)! Mi mutatja ezt? A sok példa közül néhány, s különböző korokban és nemzeteknél más és más: az elhunyt mellé enniválót, a gazdag mellé szolgát is

temettek; a holttest mellé úti-költséget is tettek; a halottal együtt eltemették a lovát is, mert "még szüksége lesz rá"; a gyermekben születésétől kezdve azt szemlélték: hasonlít-e rá, tovább élhet-e legalább benne. Másol a továbbélést másik testben megvalósulni hitték; az elhunytak sok esetben az elhunyt magamagának, "emlékezetes" emléket állított - mert minden ellenkező látszat ellenére senki sem tudta hinni: az ember csak "VOLT", és az élete csak annyi, mint a születés és a halál évszáma közötti kötőjel a fejfán.

Ám végül kiderült, hogy hiábavaló! Mindezek nem jelentettek megoldást, ezért is keres az ember mindig újabbat. Ésekkor eljött Jézus Krisztus erre a világra. Ugyanúgy született, mint mi; ugyanúgy ta-

nult, mesterséget szerzett; ugyanúgy nem értették meg (szülei sem, 12 éves korában a templomban hátramaradván, és embertársai, de a hivatalosak sem); végül ugyanúgy meghalt, mint mi, kínszenvedések között, büntetést elszenvetve, haláltusát végigélve. De ő mindezt nem engedetlenségével, hanem éppen Istennek való engedelmisségével "szerezte Magának".

Amikor az embert engedetlensége miatt megfeddette Isten, a Szabadítót is megígérte, Aki a maga választotta "veremből" kiveszi az embert. Ezt hirdeti a Húsvét: Isten Krisztust feltámasztotta, azaz kihozta onnan, ahonnan az ember meg nem szabadulhat, hogy az Ő segítségével más is kikerülhessen onnan. (Krisztus feltámadás utáni létemutatja, hogy ez már nem

bajtszenvedő, elmúlást észlelő, emberi lehetőségek közé szorított élet!)

Lehet, hogy mindebből csak azt sikerült megmagyarázni, hogy van feltámadás, azaz Krisztus feltámadott. De a cím nem erről szól, hanem arról, hogy mi is feltámadhatunk!

Hogyan? És valóban? Hogy is van ez?

Krisztus feltámadását szemlélve, elfogadva, és Őhöz igazodva az ember megtudhatja: van kijutása hiábavalóságból. Ezért már egészen más érzésekkel, indulatokkal és cselekedetekkel éli minden napját. Az ókorban a Gibraltári szoros sziklafalára a hajósok felvették (NON PLUS ULTRA) NEM LEHET TOVÁBB! A sokezer éves hitet Kolumbusz Kristóf Amerikát felfedező hajóját megcáfolta, így a tagadást meg lehetett szüntetni, a felírás is hirdette (PLUS ULTRA) LEHET TOVÁBB! És ezt a kis csónakban ülők, a szoroson túl sem merészkedők is tudhatták.

Minden ember élhet így: bár még nem próbálta, bár még nem látta, de Krisztus feltámadása által tudhatja, hogy van tovább! És így Krisztustól megtanulva, hogyan kell élni, várhatja azt, hogy majd ő is feltámad. Ez a keresztyén reménység fogalmazódik meg a Feltámadunk! bizonyágtételében.

Szabó Endre

Apák napja

Dicséretes dolog, elterjedt az egész világon az anyák napja. Május első vasárnapján szoktuk ünnepelni. Ugyanakkor nem jutott még eléggé a köztudatba az apák napja. Pedig a családjukról gondoskodó, gyermekeiket szeretettel nevelő édesapák nagyon is megérdemlik a ünneplést. Tekintve, a Názáreti Család fejét, Szent Józsefet, március 19-én ünnepeljük, ekkor szoktuk tartani az apák napját.

Szent József igen nehéz körülmények között volt védelmezője a gyermek Jézusnak. Názáreti otthonuktól távol, betlehemi istállóban születik a Megváltó, mert "nem kaptak helyet a szálláson" /Lk. 2. 7/. A trónját féltő Heródes elől Egyiptomba kell menekülni. Majd Heródes halála után visszatérnek a már-már pusztulásnak induló názáreti otthonba.

Sok derék édesapa ma is nehéz körülmények között teremti elő gyermekeinek a mindennapi kenyeret. Ugyanakkor tudatában van annak is, példájával és szavaival oktatnia is kell a gyermekeit, mert "aki oktatja fiát, nagyra lehet vele barátai előtt" /Sir.30.3/. Viszont, aki "kényezteti fiait, saját sebeit köthet" /Sir.30.7/. Egy-egy szeretettel mondott apai szó eligazítást jelenthet az egész életre. Ma is szívemben hordom édesapám tanítását, ha valami baj ért engem: "fiam az isten megsegít".

Húsvéti ünneplis-tentiszteletek a református gyülekezetben:

Március 28-tól minden este 19 órakor úrvacsorai előkészítő,

Április 1-jén de. 10 órakor nagypénteki ünnepi, du. 3 órakor szociális otthoni úrvacsorás,

Húsvét első napján, április 3-án de. 10 órakor úrvacsorás este 19 órakor hálaadó;

Húsvét másodnapján, április 4-én 10 és 19 órakor ünnepi istentiszteletek.

* * *

Tulajdonképpen ott is említhetném volna, ahol az ember "túlélés felől reménységéről" szólottam (a hetedik bekezdésben). Arról a kérdéssel van szó, amely a "halálán túlról" visszajöttek tapasztalatairól szól. Néhány évvel ezelőtt igen sokan foglalkoztak azok látomásaival, akik visszajöttek a halálból. Volt köztük, aki hívó volt, s olyan látomása volt, amit a Bibliában megfogalmazva találunk. Voltak, akik aze-lőtt nem hittek, de valami hasonlót láttak, ezért hinni kezdtek. És olyanok is voltak, akik semmit sem láttak, közülük többen azt mondták, hogy a halálán túl nincs semmi.

Azt hiszem a feltámadásról szóló írásból már kiderült, hogy a halálból még nem tud visszajönni az ember. Akikkel a fentebbiek megestek, még nem "igazán" haltak meg, csak a klinikai halál (a szív-működés és a légzés megállása), és nem a biológiai halál állapotába kerültek (amikor már az agyműködés megáll, és így orvosi segítség sem lehetséges). Ha tehát valaki egyébként is hitt, vagy csak a túlélés egyik fajta váradalma élt szívében, természetesen olyasmit látott, ami a Bibliában van (legfeljebb az az érdekes, hogyha a Bibliát nem ismer-te, nem vallásosan volt nevelve, miért éppen hasonlót látott!). De azok között, akik semmit sem tapasztaltak, hitben élő és hit nélkül egyaránt volt - ez is érdekes, de talán az agyműködésük volt más a klinikai halál alatt. Ám tagadhatatlan tény: onnan még nem jött vissza senki, csak egyedül Jézus Krisztus!

Sz. E.

Április 14-én, csütörtökön 17 órakor a Művelődési Központban TWIST OLIVER

címmel, Charles Dickens művéből készült musicalt mutatnak be a békési Szegedi Kis István Református Gimnázium 2. osztályos tanulói.

Rendező:

Butsi Róbertné Kovács Aranka tanárnő.

A belépés díjmentes!

Mindenkit szeretettel várunk!



A szép Húsvét

(Részlet)

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava;
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad

Krisztus támad és eszmél
Odukat és kriptákat pattant,
Van-e gyönyörűbb ennél!

Ady Endre

Nagyító alatt Mezőberény

"Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!" - hallottam egyszer otthon a családban. Amíg gyerek voltam ez a takaró a heti zsebpénzt és uzsonnapénzt jelentette, ... de sajnos soha nem volt elég arra, hogy falánk olvasási vágyam, saját könyv elegendő mennyiségű beszerzését lehetővé tegye.

Valahogy így van ez mostanság az önkormányzatoknál is. Negyven év jogos kívánsága fekszik az asztalon és most mindenki egyszerre szeretné számonkérni azt, amit nem mert egykor elmondani, vagy amit mosolyogva megígérték és egyszerűen elfelejtettek megvalósítani.

Költségvetés! Ez a szó az egyszerű ember számára a fiskálisok számok mögé rejtett úri huncutságát jelenti. A szocialistának nevezett világban, erre hivatkozva vitték el a parasztember búzáját, disznáját, a költségvetés egyensúlya követelte meg - bottal is - a békekölcsön jegyzést, de ez a bűvös szó kergette a földjétől megfosztott falusi embert metróra, lakótelepet építeni a városba, vagy a föld alá, csákanóznia a szénfalat.

A költségvetés hiányára hivatkoznak az országot megnyomorító hitelek cél nélküli felvételénél, az áremelkedések könnyek közötti bevezetésénél és az európai átlagot is meghaladó adók kivetésénél.

Mezőberényben a település költségvetését volt a legegyszerűbb a tanácsal elfogadtatni, hiszen a hivatalnokok kitalálták mire mennyi pénz kell, a lakosságot utólag értesítették vagy legjobb esetben előre összehívták, ha nem volt elég a megye által leosztott apanázs és azt ki kellett lakossági kajaárokkal pótolni. Emlékszem a Művelődési Házra, Orvosi Rendelőre, Tornateremre levont forin-

tokra, a demokrácia jegyében élénk tolták a papírt, írjukalá, hogy önként fizetünk. Próbáltunk volna tiltakozni, protestálni... jött a főnök és repkedett az igrum-burgum, meg az elbocsátó szép üzenet! Ma már elképzelhetetlen ilyen demokrácia, de elfelejteni egyhamar nem lehet. Mit rejt ma a város költségvetése, meddig nyújtózkodhat a polgár, és miből jut az idén mindarra, ami nélkülözhetetlen normális létünkhöz?

A város olyan, mint egy nagy család, ahol emberek születnek, (sajnos ez nem igaz, mióta Bak Miska bácsi szülőotthonát megszüntették) élnek, tanulnak, betegeskednek és meghalnak. A családban a háztartás vezetése hasonlítható a város költségvetéséhez, a gazdálkodáshoz. Négy ember életének szervezése, egy nagyobb vagy kisebb család fenntartása nem egyszerű dolog, egy tizenkétezer lelkes családról való gondoskodás az önkormányzat kötelező feladata, és ezt kell megoldani abból a bizonyos költségvetésből.

Mit rejt 1994-ben a kassza? - miből van bevételünk, amit aztán elkölthetünk, úgy, hogy jól megnézzük minden peták helyét?

Az állam nem nyitja ki a pénzes tarisznyát, csak akkor, ha kényszerítik, így 1994-re is csak csöpögteti a forintokat, amire a törvény kötelezi. A város eltartási szükséglete - szerény körülményeket alapul véve - fél milliárd forint. (A normális színvonalú élethez 1 milliárd forint is kevés lenne!)

A parlament jóvoltából, állami támogatásra számíthatunk mintegy 300 millió forint erejéig. Ez az összeg "zsíros kenyérre" elég, vagyis arra, hogy ne kelljen bezárni az iskolákat, orvosi rendelőt, ki

tudjuk fizetni a közvilágítást és ne lepjen el bennünket a szemét.

Az állami támogatást különböző célra adják, ún. fejpénzként. Kiszámolták éveken ezelőtt, mennyibe kerül egy gyerek iskoláztatása az országnak és ma is ezt az összeget adják tanulónként. De így kapunk támogatást a Szociális Otthonra, kollégiumra, óvodárasportra, művelődésre stb. Az más kérdés, hogy ez a "normatív támogatás" olyan messze van a tényleges bekerülési költségtől, mint Makó Jeruzsálemtől.

Honnan vesszük a hiányzó bevételeket?

Az önkormányzat minden évben visszakap valamennyit a lakosság által államkasszába befizetett személyi jövedelemadóból. 1994-ben az 1992-es befizetés 30%-át adták vissza, ez majdnem 39 millió forint, de mivel ez kevesebb, mint az országos átlag, így megtoldották 24 és fél millióval.

A városunkban szaladgáló gépkocsik után a tulajdonosok bosszantására két éve bevezették a "súlyadónak" csúfolt sarcot, nos, ennek felét itthagyják nálunk bánatpénzként, hiszen az önkormányzatokra zúdítják a "háziadást", amikor bekasszírozzák a kivetett adót. A gépkocsik után majdnem kétféle millió a város bevétele.

Helyi adót fizetnek a cégek és a vállalkozók, annyit, amiből egy normál méretű családi házat lehet venni, három és fél milliót.

Vannak még bevételei az önkormányzatnak, az átmenetileg bankba rakott pénzek kamataiból, ez három millió forint körül mozog. Eladtunk telkeket, 2-3 önkormányzati lakást, ezek árát is a kasszába rakjuk.

Az intézmények - iskolák, óvodák, bölcsőde, Egészségügyi Központ stb. - is rendelkeznek saját bevétellel, melyek összege közel 29 millió forint.

Az egészségügyet két éve nem az állam támogatja, hanem a Társadalombiztosítás, így '94-ben majdnem 19 milliót utalnak nekünk erre a célra.

Csárdaszállással közös képviselőtestülete van "Berénynek", így az iskola, óvoda működtetésre, a Szociális Otthon építéséhez majdnem 12 millió forintot adnak át. Ezek a bevételek még mindig nem elegendőek az idei évre, a működésnél 20 millió, a fejlesztésnél (beruházásnál) 32 millió hiányzik.

Mire futja hát az idén, meddig ér a takarónk?

Mielőtt költekezni kezdenék, előre kell bocsátani, hogy vannak a városnak kötelező és nem kötelező (önként vállalt) feladatai. Amikor a testület elfogadta a kiadásokat, azt tartotta szem előtt, hogy a kötelező - legfontosabb szolgáltatásokat támogatja és ami marad az fordítható másra.

1994-ben a legtöbb pénzt a város a jövő nemzedékére, a gyermekekre költi. Az általános iskolák 90 millió, a gimnázium és kollégium 76 millió, az óvodák 36 és fél millió, a bölcsőde 5 és fél millió forint támogatásban részesülnek. Ez 208 millió forint a város költségvetésének 42 %-a. Ebből bér 167 millió forint.

Az egészségügy - (házi-orvosi, fogorvosi, szakorvosi ügyelet, védőnői szolgálat stb. - az idén 25 millió forint önkormányzati támogatást igényel. Ez kevesebb az előző évinél, de a házi-orvosok egy része vállalkozó lett, így ők közvetlenül kapják a pénzt a Társadalombiztosítástól.

1994 - es költségvetése

Idős rokonaink szociális ellátását végző intézmények (Szociális Otthon, házi gondozó szolgálat, idősek klubja) 23 és fél milliós költségvetésből gazdálkodnak, ez 1/10-e a gyerekekre fordított összegnek. A Polgármesteri Hivatal 42 milliós kiadása nem a hivatalnokok eltartására kell, hanem innen fizetjük a közvilágítást, vízdíjat, a gyám és szociális segélyeket. Ebből a pénzből kapják a munkanélküliek a jövedelempótló támogatást és más szociális gondoskodás is innen történik.

A hivatalnokok bére 22 és fél millió éves szinten. A közművelődés három intézménye (Művelődési Központ, Könyvtár, Gyermekek és Ifjúsági Szabadidős Központ) 16 és fél millióba kerül. A Közszolgáltató Intézmény - amelyik a személyszállítást, parkosítást, piacfelügyeletet, vágóhidat, strandot üzemelteti - 25 és fél millióval gazdálkodhat. A város működési kiadásai 1994-ben 365 millió forintba kerülnek, az éves költségvetés 75 %-a. Ebben nincs benne még egyetlen centi ároktisztítás, útjavítás, vagy új létesítmény. Az idők során pedig elhasználnak épületeink, megrongálódnak járdák, utak, de ezekre a munkákra sajnos kevés pénz jutott. A képviselőtestület csak az életveszély elhárítását, az ÁNTSZ által előírt munkák elvégzését vállalta. Így összesen 3.120.000 Ft-ot költünk a Deák Ferenc úti iskola tetőfelújítására, az Egészségügyi Központ lapostető szigetelésére, a Köztemetőhöz vezető út javítására, a Strand nagymedencéje felújítására és a Tisztiorvosi Hivatal által előírt javítások elvégzésére a Bölcsődénél.

Talán futja a pénz a Liget utcai óvoda toldaléképítményének javítására is. Az idén

sem kerül sor a Könyvtár külső tatarozására és a Városháza épületének rendbehozatalára. A Gimnázium viszont köteles a tornatermet leszigetelni és az 1. Sz. Iskola a tornacsarnok padlóburkolatát kijavítani.

Fejlesztésről sem mondtunk le az idén, hiszen az állam cél támogatás keretében támogatja a Szociális Otthon építését valamint iskolai tornatermek építését. Voltak kísérletek a képviselők egy része részéről a Szociális Otthon építésének elhagyására, de a megkötött szerződéstől elállás költsége (30 millió Ft) meggyőzte a kételkedőket arról, hogy tartozunk idős lakóinknak azzal, hogy emberhez méltó körülményeket nyújtó Szociális Otthont létesítsünk.

Az idén befejeződik a 2. Sz. Általános Iskola tornaterem építése és az év végén a Martinovics úti iskola udvarán elkezdődhet állami támogatással egy új tornaterem beruházása.

1993-ban bővítettük a szennyvíztisztító telepet, néhány munka áthúzódott az idei évre, ezeket be kell fejezni.

Út és kerékpárút építésre különböző pályázatokon szereztünk pénzt, így csak a saját erővel kellett a költségvetésbe beállítani. A 47-es út építésével együtt valósul meg a Köröstarcsai úttól a Vágóhídig vezető kerékpárút, aminek építési költségei 80 %-át pályázatokon az államtól megkaphatjuk. Bűn lett volna ezt a lehetőséget kihagyni!

Elkészül a Laposi kertekhez vezető út és jónéhány belterületi csatlakozó útra is lehet pályázatokat benyújtani. Útépítésre 1994-ben a város 10.400.000 Ft-ot fordíthat.

Szerepel a fejlesztések között az állatvásártér kialakítása 1 millió forinttal, az egészségügynek műszervá-

sárlás, a Polgármesteri Hivatalnak számítógépes programok beszerzése, valamint a 2. Iskola tornaterme pótmunkái. Fejlesztési kiadások értéke 55 millió forint. A város az idén igen kevés tartalék pénzt tudott tervezni, mindössze 10.291.000 Ft-ot, ez az összeg rendkívüli kiadásokra szolgál.

Az idei költségvetés legkritikusabb kérdése a közalkalmazottak béremelése volt. A törvény végrehajtása nálunk 52 millió forint hatással járt. Az állam nem tudta a tanítók, tanárok, szociális munkások, közművelődési dolgozók béremelését lefedezni. Így az önkormányzatoknak kellett 12 milliót saját forrásból, 20 milliót '96-tól visszafizetendő hitelből pótolni. Így mindenki megkapta a kötelezően járó bérét. Vihart okozott a Közalkalmazotti törvény azon rendelkezése, ami a jó munkát végzők magasabb fizetési osztályba sorolását teszi lehetővé méltányosság-ból. Az intézmények 32 embert javasoltak méltányosságból magasabb fizetésben részesíteni. A képviselőtestület viszont nem vállalta újabb hitel felvételét és a kötelező bérrel felül nem tudott méltányosságot gyakorolni egyelőre. Az idei hitelünk így is magasabb, mint, amit szeretnénk. (20 millió a közalkalmazotti bérre felvett hitel, 32 millió a fejlesztési hitel várható összege, amit nem biztos, hogy mind fel is kell venni.)

Mire nem futja az idén?

Lakástámogatási hitel nem tudunk adni azoknak a családoknak, akik lakást építenek, vagy vásárolnak. Nem tudjuk kisaajátítani a Petőfi u. 10 szám alatti ingatlant, ami utcanyitást és parkoló kialakítást szolgált volna. A Polgármesteri Hivaltól elvett négy és fél millió forintot a

testület. Az 1. Sz. Általános Iskola tetőtérbeépítése miatt bírósági eljárás folyik az Építőipari KSZ és a tervező ellen. Eredetileg a város a hiba kijavítására 2.600.000 Ft-ot akart fordítani, de az Építőipari Szövetkezet a munkát letiltatta a bíróságnál így ezt az összeget nem terveztük bele a költségvetésbe.

Spórolásra intette a testület a Polgármesteri Hivalt, és elrendelte néhány feladat vállalkozásba adásának megvizsgálását. A polgármester feladatként kapta, hogy 1-2 óvoda vállalkozásba adására, a bölcsőde más módon működtetése lehetőségeit vizsgálja meg. Nem elképzelhetetlen a piac, a strand, a kertészet, személyszállítás, vágóhíd és hatósági húsbolt vállalkozás útján történő hasznosítása. A nem kötelező feladatot ellátó intézmények közül szóba jött az egykori Úttörőház összevonása az 1. Sz. Iskolával, annak érdekében, hogy 1994. szeptember 1-től itt az eredetileg gazdasági iskolának épített épületben kis népi mesterségek szakiskolája működjön. Ez a kérdés váltotta ki a legnagyobb vihart. A város érdeke, hogy a berényi gyerekek helyben tanuljanak olyan szakmát, amiből meg tudnak élni. Az intézmény érdeke más, az, hogy megmaradjanak a nyári táborok. A képviselőtestület dönti el ezt a kérdést végérvényesen.

Íme, ez az idei háztartásunk. Csak rajtunk múlik, hogy jól érezzük-e magunkat nagy családjunkban, vagy sem. A városi fejlődése attól függ, mennyire tudják a családtagok segíteni egymást, mennyire érzik fontosnak a kicsi, a nagy, fiatal, idős és gyerekek megbecsülését, mennyire érzik otthonuknak és nemcsak lakóhelyüknek a várost.

Diákolddal

Kedves Olvasók!

Örömmel értesítjük Önöket, hogy egy új rovat indul a Mezőberényi Hírmondóban Diákolddal címmel. Célunk a Petőfi Sándor Gimnázium életének és problémáinak bemutatása - diákszemmel - és szeretnénk, ha a város polgárai betekintést nyernének az iskola belső életébe. A rovat tal kapcsolatos kérdéseikkel és véleményükkel forduljanak a gimnázium vagy a kollégium diákönkormányzatához!

Ebben a hónapban a negyedikesek egyik utolsó nagy rendezvényéről a gombavató bálról tudósítunk Önöknek.

"Már régóta izgalomban tartott minket az, hogyan tudnánk egy, az alkalomhoz illő műsort összeállítani. Az

előkészületek már hónapokkal ezelőtt megkezdődtek. Abban biztosak voltunk, hogy a város tradícióihoz méltóan nyitótáncként palotást táncolunk. Nagy tanakodás után kialakult, hogy milyen műsorral kedveskedünk vendégeinknek. A bálra, amelyet a Művelődési Központban rendeztünk meg, a szülőkön és a tanárokon kívül meghívást kapott az önkormányzat számos tagja is. Sok vendég igen nagy távolságból utazott Mezőberénybe, sőt néhányan az országhatáron túlról látogattak meg minket. Örömmel konstatáltuk nagylétszámú közönségünk jelenlétét.

A hagyományainkhoz hűen az est gombtűzéssel vette kezdetét. Dütsch Zsolt is köszöntötte gimnáziuma érettségire készülő diákjait. A műsor első felében egy komoly

irodalmi összeállítást adtunk elő Szabó Lőrinc verseiből. Majd következett a palotás, mint a bál nyitótánca. A bíbor minden árnyalatában pompázó ruhákban ropták fiaink, lányaink a régi korokat fellelevenítő magyar táncot.

Ezután vidámabb táncok következtek. Igyekeztünk különböző népek táncait bemutatni közönségünknek - némi humorral vegyítve, aminek forrása leginkább a megfelelő ruhák hiánya volt, mivel anyagi helyzetünk nem tette lehetővé, hogy minden tánchoz kikölcsönözzük vagy megvarrassuk az odaillő ruhákat. A vendégek láthattak görög táncot, polkát, angol keringőt, tiroli táncot, latin-amerikai összeállítást és egy zsidó táncot is. Minden tánc után hatalmas tapsvihár töltötte be a termet, és mi na-

gyon örültünk, hogy felkészülésünk ilyen eredményes volt.

A műsor befejeztével kezdődött a tulajdonképpeni bál, ahol együtt ropták szülők, tanárok és diákok. Éjfélkor tombolasorsolást tartottunk, amelyen fődíjként egy gusztusosan elkészített "fogas" is gazdára talált.

A hajnalig tartó vigadalomnak a zenészek hirtelen távozása vetett véget - a bálózók legnagyobb sajnálatára. Reméljük a vendégek is szép emlékekkel tértek haza a bál után; mindenesetre mi, negyedikesek valószínűleg sokáig fogunk emlékezni erre a fergeteges mezőberényi gombavatóra."

a mezőberényi
Petőfi Sándor Gimnázium
negyedik évfolyama



A föld új tulajdonosai Mezőberényben

Az Aranykalász Tsz. is a többség sorsára jutott.

Felszámolták.

Többen egyéni gazdálkodók lettek, öt új szövetkezet, egy BT alakult. Itt a számvetés ideje, ki hogyan boldogult, s mire jutott, mire nem? Sok cívódás, veszekedés előzte meg, ezt nagy "átalakulást". Személyes torzsalkodások, nagy viták, ki megy, ki marad. Roppanásig feszültek az idegek. Sokan hangoztatták. "Majd mi megmutatjuk, hogyan kell gazdálkodni! Megváltoztatnánk, másképp csinálnánk ezt is, azt is, amazt is!" Ezért is érdekelt, hogyan alakult a szövetkezet sorsa. *Kocsis László* a Berényi AGROWERK Szövetkezet ügyvezető elnökét kértem meg, beszéljen a szövetkezet eddigi munkájáról és további terveikről:

- 1992. december 10-én alakult a Berényi AGRO-

WERK Szövetkezet 112 fővel. - tájékoztattott.

- A szövetkezet működő vagyona 46 millió Ft, ennek többsége gépi vagyon, kombájnok, Claas Dominátorok, munkagépek. Induláskor az átvállalt adósság 12 millió Ft volt, amit a kezdeti nehézségek után sikerült rendezni, jelenleg nincs adósságunk.

- Hányan dolgoznak, van-e valaki munkanélküli segélyen?

- 37 foglalkoztatott dolgozónk van, a többiek külső üzletrész tulajdonosok. A dolgozóknak a bért folyamatosan tudjuk fizetni, az átlag kb. 25-30000,- Ft. Jelenleg munkanélküli segélyen nincs senki, a téli foglalkoztatást is megoldottuk.

- Milyen szociális támogatást tudnak biztosítani?

- 1993-ban ruhapénzt adtunk, 10.000,- Ft értékben, az ebédhozzájárulás 1.000,- Ft havonta.

- Beruházásra jut-e elegendő pénz?

- A növényvédelemhez és betanításhoz tervezzük egy új Hardy vegyszerezőgépet vásárlását, a szűkös kapacitás miatt árverésen veszünk 2 db Claas Dominátort.

- Az AGROWERK profilja milyen jellegű szolgáltatás?

- Szolgáltatásaink egyike a mezőgazdasági gépi munkák, irányítója *Tóth János* gépüzemvezető. Idetartoznak a talajmunkák, szántás, vetés, betakarítás, silózás. A másik, szállítási és rakodási munkákat, közúti szállítást (építési anyagok), személyszállítást is vállalunk, ezen munkák fele-

lőse, a "másik" *Tóth János* szállításvezető. A gépjávitási és szervizelési szakember *Egeresi István*. Mezőgazdasági erőgépek, munkagépek javítása, gépkocsik főjavítása, különböző szakipari munkák elvégzése a feladatunk. "A föld és a tulajdonosok szolgálatában" - ez a szlogenünk.

- Sikeres évnek értékelik 1993-at?

- A mezőgazdaság hátrányos helyzete (katasztrófális aszály, rendezetlen kárpótlási ügyek stb.) ellenére jó gazdasági évet zárt a szövetkezet. Fő célunk, hogy a Mezőberény és környékén lévő földek minél több örömet és hasznot hozzanak a gazdálkodóknak.

Harmati Erzsébet



Pillanatkép az Erdélyi Kör farsangi báljáról

Élünk és meghalunk

Mezőberény városban 1994. február hónapban meghaltak:

Oláh János (61 éves) Mezőberény, Széchenyi u. 7., *Szekeres Béláné Somogyi Aranka* (58 éves) Mezőberény, Ókert 51., *Horváth Imre* (66 éves) Mezőberény, Puskin u. 3., *Weigert Erzsébet* (88 éves) Mezőberény, Szív u. 6., *Nemes Mihályné Tyukodi Zsófia* (81 éves) Mezőberény, Puskin u. 1.,

Házasságot kötöttek:

Petri Zoltán Mezőberény, Malom u. 1. és *Blayer Márta* Mezőberény, Malom u. 1. *Mezei József* Mezőberény, Rózsa F. 32. és *Balog Mónika* Mezőberény, Rózsa F. 31.

1994. február 24-én ünnepelte 60. házassági évfordulóját *Babinszki János* és neje *Balog Zsuzsanna* Mezőberény, Szénáskert utca 8. sz. alatti lakosok.

Ez alkalomból kíván nekik jó egészséget, valamint békés nyugodt és hosszú életet a Mezőberényi Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

Állampolgári esküt tettek:

Marsau Dorin Mezőberény, Madách u. 6/a. sz. alatti lakos, *Tar Etelka* Mezőberény, Oltványkert u. 30. sz. alatti lakos, *Tar Judit* Mezőberény, Oltványkert u. 30. sz. alatti lakos.

MEZŐBERÉNYI ZSARU

Betörték a kirakatot

1994. január 15-én a Mezőberényi ÁFÉSZ 4. sz. ABC Áruházának vezetője ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, aki 1994. január 14-én 18 óra és 15-én 6 óra 30 perc közötti időben egy kövel betörte az áruház Kodály Zoltán utcai kirakatát, az így keletkezett résen benyúlva különböző árucikkeket tulajdonított el mintegy 8000 Ft értékben.

1994. január 15-én ugyanúgy kezdődött a munkanap a mezőberényi 4. sz. ABC-ben, mint minden áldott nap. Az áruház dolgozói 6 óra 30 perc körül érkeztek meg munkahelyükre, a bolt hátsó ajtaján bementek a boltba, átöltöztek a munkához. Az árukészletet töltötték fel, amikor 6 óra 45 perc körül a bolt egyik dolgozója észlelte, hogy az áruház Kodály Zoltán utca felőli kirakata be van törve, onnan különböző árucikkek hiányoznak. Ezt követően értesítették a Mezőberényi Rendőrőrs ügyeletét, ahonnan Jaku-sovszki Zoltán vezetésével megérkezett a helyszínre a helyszíni szemlebizottság. A minden részletre kiterjedő alapos helyszíni szemle eredményeként a helyszínen több - az elkövető által hátrahagyott - mikro- és makronyomot sikerült rögzíteni.

Tyúklópás a tanyán

1994. január 31-én M. G. mezőberényi lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki 1994. január 30-án 17 óra és 1994. január 31-én 17 óra közötti időben a tulajdonát képező lakatlan tanyájában, a tanyát körülvevő drótkerítést lebontva onnan 5 db 150 cm magas akácfa oszlopot tulajdonított el, majd a lakatlan tanyában tartott álla-

tok közül 14 db tyúkot és 1 db pulykát tulajdonított el.

A lopott holmi a csatornában

1994. február 13-án a Mezőberényi ÁFÉSZ 7-es számú ABC Áruházának vezetője tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki 1994. február 12-én 22 óra és február 13-án 06 óra közötti időben a Köröstarcsai úton lévő 7-es számú ABC áruház kirakatüvegét betörte, az így keletkezett résen keresztül benyúlva különböző márkájú szeszesitalokat és konzerveket tulajdonított el. Az okozott kár kb. 10.000,- Ft.

A helyszíni szemlék adatait értékelve megállapítható volt, hogy a két kirakatüveg betörést feltehetően azonos tettes követte el. Erre utalt az is, hogy mindkét helyen azonos módszerrel követték el a kirakatüveg betörését, valamint ezt támasztották alá a helyszínen talált mikro- és makronyomok is. A lefolytatott nyomozás során látókörünkbe került két régi ismerősünk M.A. és M.O. mezőberényi lakosok. Az ellenőrzésük során ellentmondásokba keveredtek, végül is M.A. az eléje tárt bizonyítékok hatására beismerő vallomást tett. Vallomásaiban elmondta, hogy 1994. január 14-én a Berény Étteremben megtartott diszoban volt. A disco befejezését követően hazafelé menet a Kodály Zoltán utcában járt, amikor a kirakatban lévő árucikket meglátva arra az elhatározásra jutott, hogy betörni a kirakatüveget és azon keresztül különböző árucikkeket szed ki. A gondolatot tett követte és a gépkocsi parkolójában talált kódarabbal az ablakot bezúzta, majd a keletkezett résen benyúlva különböző samponokat szedett ki. A lopott samponokkal hazament és azokat szekrényében

rejtette el. Elmondása szerint a samponokat néhány nap múlva nőismerősei körében értékesítette és a kapott pénzt a játékaautomatákon elveszítette.

A kihallgatása során elmondta, hogy 1994. január hónap végén - a pontos időre nem emlékezett - lakásán tartózkodott. Mivel a lakás fűtetlen volt, ezért a délelőtti órákban azzal indult el otthonról, hogy a Rózsa utca végén lévő réten tüzelőt fog gyűjteni. Amint ott az egyik tanya mellett gyanútlanul sétált észrevette, hogy a tanya melletti árokban egy pulyka van. A pulykának a nyakát és a lábát megfogta, ezután a kezében lévő jószággal körülnézett a tanyán, azonban elmondása szerint onnan a pulykán kívül mást nem vitt el. Lakására érve a jobb sorsra érdemes állatot a család együttőhelyben elfogyasztotta.

Mészáros Róbert r.z.s. kérdésére - hogy nyomja-e még valami balhé a lelkiismeretét - élénken tagadott. Amikor azonban a céltudatos kérdések sora következett, újabb bűncselekmény elkövetéséről adott számot. Elmondta, hogy 1994. február 11-én az esti órákban testvérevel M.O.-val a Berény Szálló éttermében szórakoztak a diszoban. 02 óra körüli időben indultak hazafelé lakásukra. Amikor a Köröstarcsai úton lévő 7-es számú ABC-hez értek testvérevel megbeszélték, hogy a kirakatot betörnek és onnan különböző italokat és konzerveket tulajdonítanak el. A megbeszélést követően M.A. egy, a helyszín közelében talált kódarabbal bezúzta a kirakat üvegét, ezután "teljesen véletlenül" a Malom utca sarkán lévő szemetesekuka mellett egy zsákot talált. Az üvegen keletkezett résen keresztül a kirakatból M.O.

szedte ki a különböző italokat és mintegy 30 doboz konzervet pakolt a zsákba. M.O. az ügyben szintén gyanúsítottként lett kihallgatva, aki a cselekmény elkövetését nem tagadta.

A nyomozás során fogantatott házkutatás alkalmával lakásuknak udvarán a csatornában egy műanyag reklámszatyorba csomagolva több - a fenti bűncselekményekből származó - tárgyát sikerült bűnjelként lefoglalni és bizonyítékként felhasználni a nyomozás során.

"Kicsinálunk benneteket"

A Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési eladójá rendőri feljelentés alapján indított eljárást K. György, L. György és K. László mezőberényi lakosok ellen az 1968. évi I. tv. 94. §./1/ bek.-be ütköző és szerint büntetendő verekedés szabálysértés elkövetése miatt azért, mert 1994. január 18-án 0 óra 45 perc körüli időben a mezőberényi Hörpintő italboltban tartózkodtak. Ekkor megjelentek a helységben Gy. Sándor és Gy. Gábor köröstarcsai lakosok. Amikor K. László meglátta a Gy. testvéreket, szólt barátjának K. Györgynek, hogy "meg kellene ezt a két szemetet nevelni, hogy ne járjanak ide". A Gy. testvérek K. László kijelentését hallva rosszat sejtettek és miután úgy gondolták, hogy ők már kellőképpen megvannak nevelve, a helyiségből azonnal távoztak. K. László és társai azonban nem elégedtek meg az ellenfél megfutásával, ők a teljes győzelemre törekedtek, ezért a menekülő testvérek után iramodtak. A City Cuki előtt utolérték őket és L. Gy. Valamint K. Gy. minden szó nélkül üldögni kezdte a testvéreket. K. László tevőlegesen nem vett részt a verekezésben, azonban társait biztatta, valamint kijelentette, hogy most "kicsinálunk benneteket". Gy. Sándor az ütések következtében a földre került, Gy. Gábor pedig védekezett, amíg támadói meg nem unták és a helyszínről el nem távoztak.

Az elkövetés szabálysértés miatt a Mezőberényi Rendőrőrs szabálysértési eladójá K. Lászlót, K. Györgyöt és L. Györgyöt 12-12 ezer Ft pénzbírsággal sújtotta, melyet meg nem fizetés esetén 30 napi elzárásra változtatott.

Mór-Baranyai Gábor

Képeslap a "Magyar Király"-ról

Most, hogy Mezőberényről tervezünk egy könyvet, a város múltjának képi bemutatásán gondolkodom, sorra véve a képeket, dokumentumokat, kezembe akadt a fenti képes levelezőlap.

Már az is furcsa - első látásra -, hogy a huszas években egy Mezőberény nagyságú település /falu, község/ olyan képeslapot adjon ki, melyen szállodája éttermének fotója látható.

A kép nyugalmat áraszt. Rend van. A Fő térre néző ablakok kicsit nyitva vannak, a függönyök elhúzva, hadd jöjjön a jó levegő és a fény. Az asztalokon fehér abrosz, karszűz vázákban virág. A szemközti falon két nagy tükör, falóra /szinte fülünkben a hangja/, a sarokban szép fogas, mellette a hírlap, melyet fogantyús tartóba helyezhettek. Szecessziós motívumok



kat idéző lámpa lóg le felülről, az asztal körüli székek kézműves munkára vallanak. A bal sarki asztal kerek. Lehet, hogy oda csak olyan vendég ült, aki egy kávéra tért be csupán. A többi asztal sem teljesen egyforma. Jöhettek ebédelni kisebb és nagyobb családok, társaságok. Tiszta szőnyeg van leterítve, s a két pincér csokornyakkendőben, frakkban várja a vendégeket. Nem valószínű, hogy a fotó-

zás kedvéért van minden így, vagy hogy valami nagyobb ünnep /pl lakodalom/ volna készülődésben, hiszen a két pincér közötti asztalon egy kis cédula van, biztosan a "Foglalt" felirattal. Az egykori kollega tehát bármikor mehetett fotózni a "Király"-ba, mindig ez a látvány fogadta volna.

Valódi Krúdys hangulat árad a képről, kár, hogy az aznap-i menüt nem ismerhetjük.

De hát, hová lett mindez?

Az én gyermekkoromban már nem készülhetett ilyen kép. Már csővázás székek voltak, eltűnt a fogas, neonfény világított fentről, virágok sem voltak az asztalokon, a hírlap /a helyi hírlap is/ eltűnt, a pincérek furcsán állt volna a csokornyakkendő, az óra sem ütötte a negyedeket, feleket, s nem nézhettük meg a tükörben, hogy is állnak kalapjaink, kendőink...

Irigylem egykori fotós kollégámat. Ma már minden településről szinte teljesen egyforma képek készülnek. Igaz, színes mindegyik.

Nem úgy, mint ez a fekete-fehér itt...

Váradi Zoltán

Ház-tartás



Előző havi számunkban bemutatam a különböző "farsangi fánkok" elkészítésének csínját-bínját. Persze a hat hétig tartó farsang ideje alatt nem csak fánkot fogyasztottak, ám helyhiány miatt akkor többre nem futotta.

Azt nem tudom, hogy az alábbi két étel kapcsolódik-e a farsanghoz, de a farsang időszakához mindenképpen, hiszen január-február még

javában a disznóölések ideje. Mindkét ételt vendégségben - a barátnőimnél - fogyasztottam, és mert hozzájárultak a közléshez, köszönöm nekik.

Azonban be kell vallanom, hogy az ételek "tisztességes" nevét nem tudom (a közlők sem), ezért elneveztem őket - jobb híján - "Változatok karajra I és II".

A leírás nem szabályos, mert a hozzávalók mennyisé-

gét Önökre ill. családjuk létszámára és étvágyára bízom.

Változatok karajra I.

(Ha a töltöttkáposztát már nagyon unjuk, akkor az alábbi receptet próbáljuk ki!)

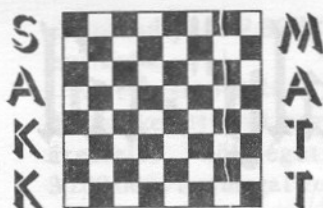
Sertéskaraj szeletet nagyon vékonyra kiverünk. Darálthúst úgy fűszerezünk be, mint kolbásznak szoktuk. Ezzel megtöltjük a hússzeleteket, úgy, mint a töltöttkáposztát. Pörkölt alapot készítünk a szokott módon, de kicsivel hosszabb lére engedjük és ebben puhára főzzük a tölteléseket. Ha kész, a húst kiszedjük az edényből és a visszamaradt saftot néhány kanál tejföllel simára keverjük. A tölteléseket visszatekesszük és még 2-3 percig forraljuk. Galuska illik hozzá.

Változatok karajra II.

Sertéskaraj szeletet vékonyra kiverünk. Sóval és őrölt borssal enyhén meghintjük, majd mustárral megkenjük. Ráhelyezzük egy vékony szelet füstölt vagy friss szalonnát, arra vöröshagyma karikákat és néhány szelet savanyú uborkát. Ezt feltekerjük és hústüvel átszűrva zsírban (mindig egy kevés víz hozzáadásával) megsütjük. Ha megsült, kiszedjük az edényből és a visszamaradt saftot (amely jó mustáros kell, hogy legyen) néhány kanál tejföllel elkeverjük. A húst visszahelyezzük, és pár percig még forraljuk.

Szintén galuska illik hozzá.

Fazekas Lajosné



Megyei sakk-csb.

Békéscsabai Építők - Mezőberényi SDSE 8:4

A megyei csapatbajnokság 6. fordulójában a mindkét részről több tartalékkal kiálló csapatok küzdelméből az egy contumált pont előnnyel kezdő hazaiak magabiztosan szerezték pontjaikat. Csapatunkból a jó formában versenyző *Hegedűs* teljesítménye dicsérhető.

Csapatunk pontszerzői: *Hegedűs, Frey, Jenei* 1-1, *Lázár, Szucharda* 0,5-0,5 pont.

Mezőberényi SDSE - Orosz házi MTK II. 4:8

A hetedik fordulóban a vendégek két mesterjelölttel megerősített csapatától kissé túlzott, meg nem érdemelt vereséget szenvedtünk. A mérkőzés legszebb játszmájában - a sötét színekkel játszó *Hegedűs* kihasználva ellenfele, *Vácz* védetlenségét királyállását az alábbi állásban:



40...., Bc1+-al folytatta, majd 41. Kf2, Bg2+, 42. Ke3, Be1+, 43. Kd3, Fe4+, 44. Kc3, Bc1+, 45. Kb2, Bb1+ lépések után ellenfele feladta a kilátástalan küzdelmet.

Csapatunk pontszerzői: *Hegedűs, Gregor, Jenei* 1-1, *Kurucz, Bartó* 0,5-0,5 pont.



Általános iskolák sakk csapatbajnoksága

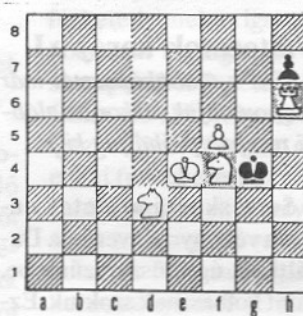
Megyénk általános iskolái 1993/94. tanévi I. és II.-III. korcsoportos sakk-csapatbajnokságának lebonyolítására a Békéscsabai Belvárosi Általános Iskola kellemes környezete adott otthont. Városunk általános iskoláit ezúttal csak az 1. Sz. Általános Iskola újjászervezett - az előző évek sikercsapatából ugyanis középiskolások lettek - *Göblyös Sándor, Dinya Ferenc, Mihácsi István, Göblyös Tibor és Papp Gábor* összeállítású csapata képviselte. Ennek ellenére a felsős fiúkcsoportjában - vegyes alsós-felső csapat - tanulóinknak sikerült a holtversenyes negyedik helyet elérniük.

A csapat pontszerzői: *Göblyös S. 5, Göblyös T. 3,5, Dinya és Mihácsi 2,5-2,5, Papp 2* pont.

A felsős fiúk végeredménye: 1. Szarvas 2. Sz. Ált. Isk. 18,5, 2-3. Csorvás, Battonya 14-14, 4-5. Mezőberény 1. Sz. Ált. Isk. Szarvas 1. Sz. Ált. Isk. 13,5-13,5, 6. Nagyszénás 13 ponttal. (14 induló)

5. sz. feladvány

dr. Gold S. Schachminatüren 1902.



Matt 3 lépésben

Villágos: Ke4, Bh6, Hd3, Hf4, gy.: f5 (5)

Sötét: Kg4, gy.: h7 (2)

A februári (4. sz.) feladványunk megfejtése:

1. Fh8, Bb2, 2. Vg7, Bxb1, 3. Va7+ és matt

1.... Bc2, 2. Va7+, Kxb1, 3. Va1+ és matt

Szucharda Gyula

Kosárlabda

Nb II. Műsor

Március 11. péntek

17⁰⁰ Nyíregyházi Mg - SDSE női

18³⁰ Nyíregyházi Mg - SDSE ffi.

12. szombat

9⁰⁰ Nyíregyházi DSK - SDSE női

12⁰⁰ Nyíregyházi TK - SDSE női

18. péntek

17⁰⁰ SDSE - Eger női

18³⁰ SDSE - Eger ffi.

19. szombat

11⁰⁰ SDSE - Biogál ffi.

25. péntek

1900 Prima SE Debrecen - SDSE ffi.

Április 15. péntek

18⁰⁰ Szarvas II - SDSE női

16. Szombat

15³⁰ Békéscsaba - SDSE ffi.

22. péntek

17⁰⁰ SDSE - Debrecen Kosuth női

17³⁰ SDSE - DEAC ffi.

30. szombat

16⁰⁰ Kiskunfélegyháza - SDSE női

17³⁰ Kiskunfélegyháza SDSE ffi.

Május 6. péntek

18⁰⁰ Szeged Postás - SDSE ffi.

13. Péntek

18⁰⁰ SDSE - DASE női

28. szombat

10⁰⁰ SDSE - Prima SE ffi.

Június 4. szombat

11⁰⁰ Nagykálló - SDSE ffi.

Sítáborban voltunk

Nekünk sítáborosoknak az idén is nagy szerencsénk volt. A több, mint 1 m-es hó gondoskodott róla, hogy ezt a hetet is kiválóan töltsük el.

A csapat legtöbb tagjának nemez az alkalom volt az első, hogy a síeléssel megpróbálkozhasson. Nem okozott gondot már a nehezebb mozdulatok elsajátítása sem, és ezt jó részt az oktatóknak köszönhetjük. - A kezdők is könnyedén megtanulták az alapokat, 3 nap után ők is tudtak felvonózni. Mindehhez hozzájárultak a jó hóviszonyok, a sípályák minősége, a pihenőhelyek, és még sok apróság.

Viszonylag olcsón sikerült a szállást is elintézni. A sícentrumok (Dolny Kubin, Malá Lucivná) közelében, Ruzomberokban laktunk egy kollégiumban.

A tábori jelleg, a jó társaság, és a néha - engedékeny felnőttek már önmagukban is nagy élményt jelentettek. Sajnos azonban az eddigénél sokkal több dolga volt a tábor orvosának, Magdi néninek: kitört az influenzajárvány. Talán már valamelyikünk otthonról hozta magával a vírust, amit másoknak is sikerült elkapniuk. A tábor végére már 9 beteg gyerek volt.

Összegzésül talán csak annyit: szuperul éreztük magunkat.

Litvai Ágnes és Henger Petra

SDSE - Vasutas Természetjáró Szakosztály Petőfi Emléktúrát szervez március 15-én Mezőberényben.

Útvonal: Mezőberény Liget - Laposi kertek - Nagyzug - Petőfi emlékmű

- 11 órakor ünnepség az emlékműnél

- Petőfi emlékmű - üdülők - Boldishát - Mezőberény

Táv: 17 km

Indulás: 8 óra 30-kor az Áruház előtti parkolóból

Kedvezőtlen terepviszonyok esetén a túra a műúton halad.

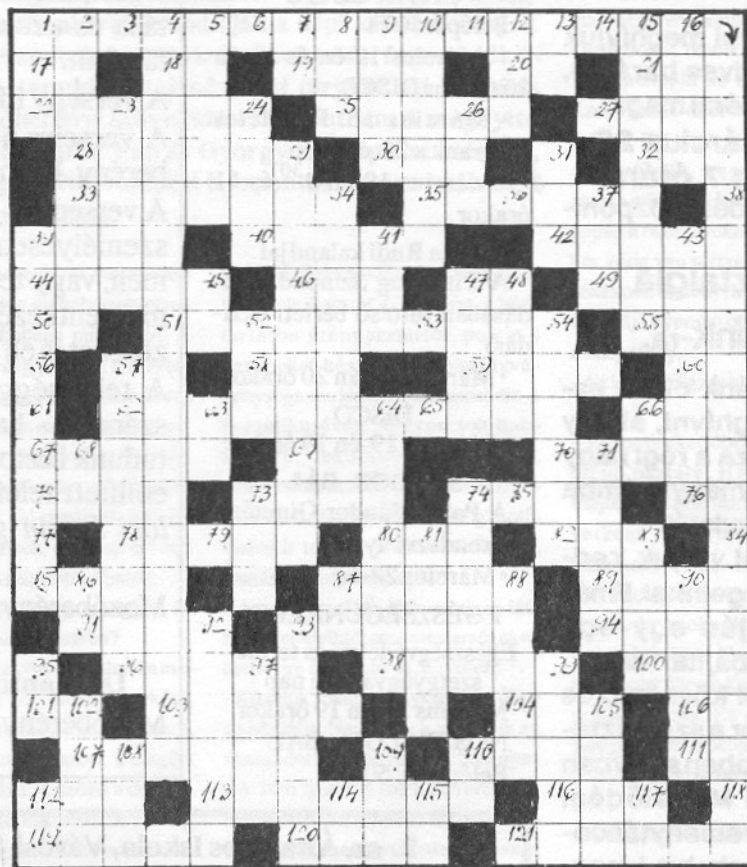


Vízszintes

17. Fedd 18. Személyes névmás
19. Nyugati megyénk 20. Igavonó
állat 21. Tíz alatti szám 22. Bor,
sör, pálinka 25. Betegek vizsgálá-
táról nyert eredmény 27. A madár
a fának erre a részére száll 28. Át-
nedvesít 30. Ének 32. Tippelni
kezd 33. Híres komikusunk volt
35. Idősebb testvére 38. Ékeze-
tes magánhangzó 39. Fialá 40. A
húsvágóeszköz 42. Estély 44. Ta-
lajban lévő növényi táplálóanyag
46. Bőven ad 47. Azonos magán-
hangzók 49. A "ménkü" teszi 50.
Szintén 55. Mar keverékl 56. Káll-
um 57. Névelő 58. Kávéfajta 59.
Közepén z-vel, tan 60. Kiejtett
betű 61. Ékezetes magánhangzó
62. Csatorna, földszoros, öböl Gö-
rögországban 66. Humor, szelle-
messég, delapis vanilyen 67. Fej-
nek a nyakba átmenő része 69.
Névutó 70. Valamely tevékeny-
ség céljára elkülönített hely 72.
Város Franciaországban 73. Afri-
kában élő nép 74. Ha a végét meg-
duplázom, akkor repül 76. Sze-
mélyes névmás 77. Névelő 78.
Vízben élő emlős 80. Amerika ré-
sze 82. Újság 84. Sugár 85. Fagyit
fogyaszt 87. Több ország pénz-
egysége 89. Madár 91. Pályája 93.
Kutyafajta 94. Német autómárka
96. Főútőér 98. Szírvonal, mérték
100. Nála lejjebb 101. Fordított
névelő 103. Fűzfa fűzérvirágzata
104. Országos Rendező Iroda
106. Kötőszó 107. Szent könyv
110. Történelmi korszak 111. Ká-
llium és kén vegyjele 112. Mocsa-
rasvidék 113. Sportoló 116. Újság
118. Névelő 119. Bolti dolgozó
120. Északi főváros 121. Tollba-
mond

Függőleges

1. Svájci tartomány 2. Garancia 3.
Nitrogén 5. Mikortól 6. Félízl 7. Mu-
tató névmás 8. Ének 9. Erőre kap
10. Izgalmas, kockázatos törté-
nés 11. Éj féll 12. Varr 13. Állóvíz
14. Tonna 15. A növény vetés után
beérik 16. Egyik megyeszékhely-
belli 23. Névelőscipő rész 24. Cuk-



ros város 26. Ez a szó a könyvel
elején található 29. Színész 31.
Nemzet 34. Tojásból készült étel
36. Város kezdeti 37. Fogoly 39.
Erkölcstelen 41. Műholdas tévéa-
dás 43. Rózsát terem 45. Indíték
47. NS kiejtve 48. Egyesült Nem-
zetek Szervezete 52. Aranka be-
cézve 53. Spanyol autójelzés 54.
Utánoz 57. Cirkuszi artista 63. Fed
64. Homokból és mészből készült
kötőanyag 65. Orsó szél 66. Lé-
teznek 68. AY 71. Bolti dolgozó 73.

Anikó becézve 74. Egyik személy
sem 75. Váz egyik széle 79. Lé-
felel 81. Állarc 83. Egyik nagyszülő
megszólítása lehet 86. YU 87. Nö-
vény 88. Makacs 90. Elektromos
megszakítók 92. Közép ázsiai ál-
lolvíz 93. Pléd 95. Névelő 97. Hár-
mas 99. Közlekedési eszköz 102.
Lében rövid ideig főz 105. Keleti
ország 108. Após népiesen 109.
Lapos fenekű edény 110. Mesefi-
gura 112. Igeköti 114. Nitrogén

és kén vegyjele 115. Étélizésítő
117. Part széle

Beküldendő: a vízszintes 1,
függőleges 4 és vízszintes 51.
szám alatti sorok megfejtése.
Beküldési határidő: március
23.

A beküldők közül további
díjazásban részesül sorsolás-
sal az, aki a beküldéssel egy-
idejűleg közli azt is, hogy az
idézet Petőfi Sándor melyik
művéből való.

A februári számban megjelent keresztrejtvény megfejtése
az itt látható épülettel kapcsolatos volt.

A Grósz féle francia pékség élelmiszer boltja a Gyomai és
Eötvös utca sarkán várja kedves vevőit.

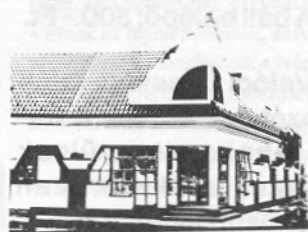
A megfejtők közül az alábbi három személy nyert a márci-
us 16-22-ig terjedő egyhetes időszakban, naponta 1kg-os, a
boltban árusított, bármilyen kenyérfajtára szóló utalványt.

Geszti Sándorné, Csárdaszállás Mártírok útja 40.

Károlyi Enikő, Mezőberény Bartók B. u. 17.

Bíró Sándorné, Mezőberény Katona J. u. 1.

A nyertesek részére a kenyerek átvételére szóló utalványt
a Szerkesztőség megküldi.





BÁLI INVITÁLÓ

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves barátait, akikkel jól érzi magát, **1994. március 26-án este 7 órára** a Művelődési Központba a

Nosztalgia

Bálunk-ra.

Szeretnénk olyan estélyre meghívni, amely visszahozza a régi nagy bálak eseményszámba menő hangulatát.

19 órától várjuk kedves vendégeinket Emánuel napján egy-egy "szerelmi bájlal"-al.

20 órától köszöntő és nyitó műsor a színházteremben. Ebben az évben a Megyei Művelődési Központ versenytáncosai mutatnak be klasszikus és modern táncokat. Közreműködik Hevesi Imre.

A műsor után hidegtállaal kedveskedünk minden vendégünknek.

A '60-'70-es évek magyar és külföldi slágereivel szórakoztatja Önöket a

JAZZ-MINE

együttes.

A bál belépő: 500.- Ft.

Valódi társasági találkozót szeretnénk tartani, ahol azok gyűlnek össze, akiknek van mondanivalójuk és legalább egy kedves mosolyuk egymás számára.

Viszontlátásra március 26-án a Nosztalgia Bálon!

• Március 5-én 20 órakor

DISCO

• Március 8-án 9 órától

Nőnap selyemvirág vásár

• Március 10-én 19 órakor

Dajka Krisztián

GITÁR ESTJE

Belépő: 50 Ft

• Március 12-én és 13-án 20 órakor DISCO

• Március 15. Részletes program: a 23. oldalon

• Március 18-án 9³⁰ és 11 órakor

Róka Rudi kalandjai

A Pitypang Színpad előadásában (utolsó bérleti előadás)

• Március 18-án 20 órakor

DISCO

• Március 19-én 19 órakor

SÁNDOR BÁL

A Petőfi Sándor Gimnázium rendezvénye

• Március 22-én

EGÉSZSÉGÜNKÉRT!

Egészségvédelmi és természetgyógyászati nap

• Március 26-án 19 órakor

NOSZTALGIA BÁL

Belépődíj: 500 Ft

Felhívás tanulmányi versenyre

A Mezőberényi 1. Sz. Általános Iskola tehetségkutató tanulmányi versenyt hirdet matematika tantárgyból általános iskolák 4. osztályos tanulóira számára. A verseny célja, tehetségek felkutatása és azok gondozása tehetséggondozó osztályban.

A verseny időpontja: 1994. április 1. 9 óra

A verseny helye: 1. Sz. Általános Iskola Mezőberény, Luther tér 1-2.

A versenyre jelentkezni előzetesen írásban vagy személyesen március 28-ig lehet az iskola címén, vagy telefonszámán /66/352-758/. Egyéni jelentkezéseket és iskoláktól érkező jelentkezéseket is elfogadunk.

A tehetséggondozó osztályba felvett tanulók számára - ha szükséges kollégiumi elhelyezést tudunk biztosítani. Bővebb felvilágosítást a fent említett telefonszámon, vagy személyesen Siklósi István igazgatóhelyettestől.

Mezőberény, 1994. február 10.

Dr. Hantos Katalin
Mezőberény Város Jegyzője

Nagy Ferenc
igazgató

2. sz. Általános Iskola, Városi Szavalóverseny helyezettjei

3-4. osztályban

I. Szász Virág 4.a osztályos tanuló

III. Perei Nóra 4.a osztályos tanuló

A Városi Petőfi Szavalóversenyen az 1-2. osztályosok korcsoportjában

I. helyezést Répási László 2.c osztályos

II. helyezést Kohut György 2.a osztályos tanuló ért el.



Mezőberény Polgárai

Ünnepeljük együtt nemzeti ünnepünket!

1994. március 15-e ünnepi programja

- 8 óra 30 perc Petőfi emléktúra
Indulás az Áruház előtti parkolóból
- 9 óra Emléktáblák koszorúzása
- Városháza - Polgármesteri Hivatal
- Rendőrőrs - 2.sz. általános Iskola
- Gimnázium - Petőfi Sándor Gimnázium
- BERÉNYTEX - 1.sz. Általános Iskola
- 10 óra Megemlékezés és koszorúzás a Petőfi szobornál
Ünnepi beszédet mond Cservenák Pál Miklós polgármester
- 11 óra Koszorúzás a Körös-parti Petőfi emlékműnél
- 18 óra Néptánc-gála az 1848-as Forradalom és Szabadságharc, valamint Mezőberény vá-

rossá nyilvánítása 5. évfordulója tiszteletére a Művelődési Központban.

A műsorban közreműködnek:

- Rezeda Táncgyűttes Temesvár,
- Néptáncgyűttes Székelyudvarhely,
- Tessedik Táncgyűttes Szarvas,
- Kamut Táncgyűttes Kamut,
- Házigazda a Berény Táncgyűttes

- Kb. 20 órától Táncház a Művelődési Központban

Mindenkit szeretettel vár:

- Mezőberény Város Önkormányzata
- Gyermek és Ifjúsági Szabadidős Központ
- Mezőberényi Erdélyi Kör
- SDSE-Vasutas Természetjáró Szakosztály
- Petőfi Sándor Művelődési Központ

GYEREKEK PETŐFIRŐL

"Petőfi Sándor költő volt. A szabadságért harcolt. Van egy szobor róla Mezőberényben. A Körös túloldalára komppal ment át. A segesvári csatába indult, ahol elesett."

Gál János 2. b.

"1848. március 14-én írta meg a Nemzeti Dal című versét. A népoldalára állt. Március 15-én kezdődött a forradalom. Követelték a sajtószabadságot."

Palotás Mihály 2.b

"A márciusi fiatalok Jókai Mór szálásán találkoztak. A többiek a kávéházban vártak rájuk. A szívük felől kokárdát tűztek. Kibontották a nemzeti zászlót."

Szabó Mária 2.b

"A Pilvaxban fogalmazták meg a tizenkét pontot. Kiszabadították Tancsics Mihályt a börtönből."

Zsírós Erna 2.b

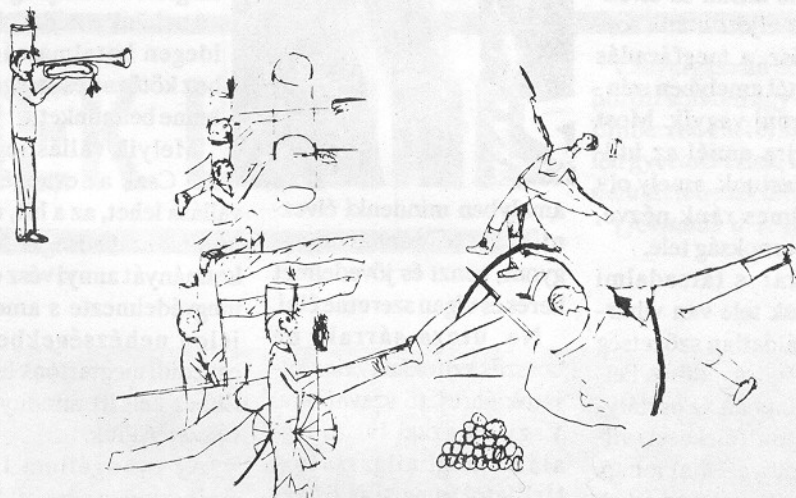
"Szakadó esőben mondta el a költő a versét. A tömeg lelkesen ünnepelte."

Gschwindt Andrea 2.b

"E naptól a magyar nép szabadságért harcoltak. Sokan estek áldozatul ennek a harcnak:

"A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk,
hogy rabok tovább
Nem leszünk!"

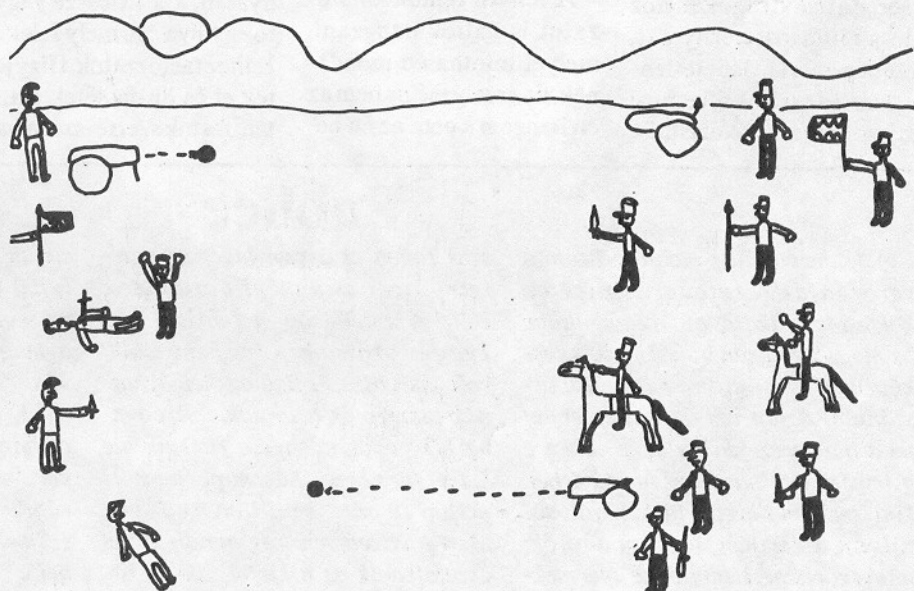
Bajkai Beáta 2.b



Balogh Rozália

Kéki Ágnes

Marsi János



Maléth Ágnes

Tavasza lett hát újra

Idézetek Ferenczy Gyula 1908-as írásából

Tavasza lett hát újra. Az alkotmány visszaállításának, a kibékülésnek tavasza. S lett nyár a tavasz után, küzdelem a kenyérért, az elhagyott és kiszárolt mezők megépítéséért. Nem karddal, hanem ekével; nem ágyúkkal, hanem gépekkel; nem vitézséggel, hanem tudománnyal és az észfegyvereivel. E nyárban is megállítottunk. Gyümölcsöt is láttuk és élveztük, mert eljött utána sorban az ős, a megfáradás ideje s a tél amelyben minden pihenni vágyik. Most éppen újra ennél az időszaknál tartunk, amely oly veszedelmes ránk nézve, mint a zsarnokság tele.

Politikai s társadalmi közéletünk tele van viharral. Egy áldatlan szövetség átka alatt görnyedünk. Felkelt sorainkban az osztályérdek és a felekezeti világlátás ördöge. Mint a nap, mely az egyenlítő vidékek felett késlekedve a tropikus tájakon buja növényzetet, csodálatos virágokat hoz elő s mindent elernyeszt, minden munkát lehetetlené tesz és csak az élvezetre hajszol: olyan időket élünk,



amelyben mindenki élvezni akar. Mindenáron vagyont, pénzt és jövedelmet keres és vígan szeretne élni.

Ne utca-sárral, ne bosszús szitokkal válaszlatok ébresztő szavainkra. Vagy ha azzal is, de legalább meghallgassatok. Halljátok meg ti is összegyűlt sokaság, hogy mik a magyar nép új kívánságai?

A fényes felhőkből szót is hallok hangzani, melyet mintha én mondanék, de amely mégis nem az én hangom s nem az én be-

szédem s mely így kiált: *Vissza az evangéliomhoz!*

S íme ez az, amit most még szívetekre akarok kötni. Minden vallás jó, ha vallója becsületes. De nem látjátok, hogy nekünk e határok között olyan vallásra van szükségünk, amely nemzeti nyelvünk, fajunk, létünk érdekeinek legjobban megfelel. Amely égi erőt ad nekünk a nélkül, hogy idegen hatalmasságokhoz kötőzne és szolgálkává tenne bennünket.

Melyik vallás legyen ez? Csak az evangéliom vallása lehet, az a hit, mely hazánk szabadságát és alkotmányát annyi vész ellen megvédelmezte s amely a jelen nehézségekben is egyedüli megtartónk leendő. Ehhez kell itt mindnyájan visszatérnünk.

"Az evangéliom Isten ereje minden népek üdvösségére".

Higyjétek el ezt mindnyájan, kik itt össze vagytok gyűlve, bármely felekezethez tartoztatok. Higyjétek el és hirdessétek ezt, s tanítsátok szerte-szét a ha-

zába elsőben ti ifjak, a jövő reménységei. Március ifjaitól vegyetek példát a szabad szó, bátor tett és nemes lelkesedés apostolaitól.

Tűz gyúljon lelketekben magasra és égesse meg, ha valami szennyes volna benne.

Tűz gyúljon benne magasra és melengesse meg a lelketek, melyekből a haza, a szabadság, a nemes, a nagy iránti lelkesedés kiadult vagy csak pislogóban van.

Hirdessétek itt új evangéliomot, teremtsétek itt új világot abban a körben, amelyben éltek, ott ahol szavatok elhallik. Ne féljétek, veletek leendő az Isten, a szabadság erős istene.

Odakint napfényes kikelettről álmodik a mező. Mi is új tavaszt reménylünk, a magyar hazának és az emberiségnek egy szebb tavaszát. Oh hozná el az ég mind a kettőt minél előbb, hogy zengne a szívekben mindenütt a megváltás istenének dicsősége és zengne az ajkakon is: Éljen a szabadság, éljen a függetlenség, éljen a haza!

Publice

A Nemzeti dalt mondogattam a verőfényes koratavaszi gangon, kokárdás fakarddal rohangáltam: "a magyarok istenére esküszünk, esküszünk", mondtam, mindenre elszántan. Aztán azt is: "ott essem el én a harc mezején", s most ebben a gyönyörű március idusi napsütésben kint, magam nevelte fám között sétálván a kertben, arra gondolok: hányszor ismételt meg gyermekkorom óta ezt a szent esküt, s hány-

szor fogott el a hányinger az emeletnyi magas ünnepi parvánok előtt. A szabadság, a senkitől nem függés számomra legfontosabb volt mindig. Fizikailag leigázhatnak eszmék és akaratok, "perc-emberké" és mindenféle funkciók, de belül, énemben sohasem parancsolt nekem se párt, se állam, se Isten. Mert a szívemben még mindig ott él és uralkodik az a kisfiú, aki az átkos, nekem tündéri hatvanas évek

elején felrobogott a hosszú tél súlyától halommá töppedt csutkakúpra, s vaskos kezével magasra emelte a magafaragta kardot, így kiáltván: "holttestemen át fújó paripák robogjanak a kivívott diadalra, s otthagyanak engemet összetiporva..." Akkor még nem tudtam hány rúgást, hány taposást, hány "győzelmet" bír ki mosolyogva az ember...

Tomka Mihály